

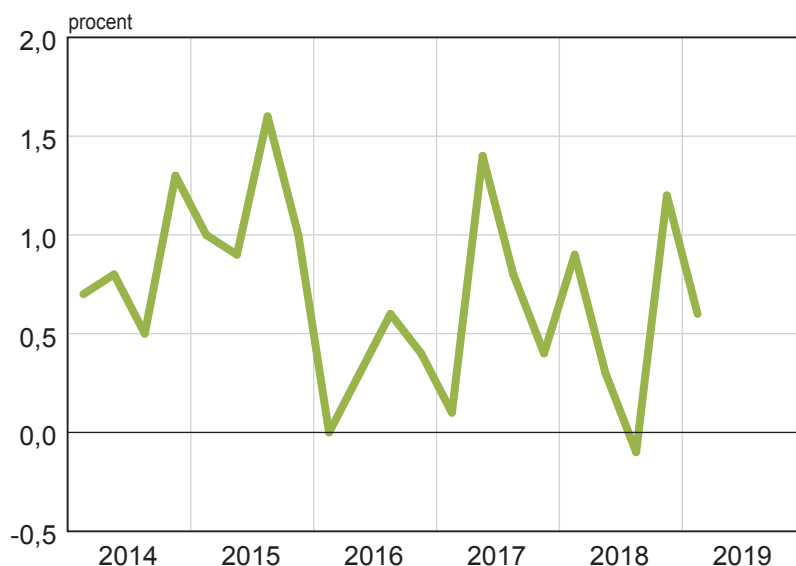
SCB-Indikatorer

E K O N O M I S K M Å N A D S Ö V E R S I K T

Exporten lyfte BNP-tillväxten

Bruttonationalprodukten, BNP

Förändring från föregående kvartal, säsongrensad

*I fokus:
Fler äldre
på arbets-
marknaden
sid 12*

■ **Kraftig uppgång inom detaljhandeln**
Sid 8

■ **Nedskruvade tillväxtprognoser för 2019**
Sid 23

INNEHÅLL

Konjunkturläget.....	2	Priser.....	14
Näringsliv.....	4	Arbetsmarknad.....	17
Bygghandelsmarknad.....	7	Finansmarknad.....	18
Handel och konsumtion.....	8	Internationell utblick.....	21
Utrikeshandel.....	11	Svenska ekonomiska indikatorer.....	24
I fokus.....	12		

Indikatorer

	Senaste uppgift	Utveckling senaste		
		mån	3 mån	år
Produktion				
Näringslivets produktion	mar	–	–	+
Industrins produktion	mar	–	+	–
Industrins orderingång	mar	–	–	–
Tjänsteproduktion	mar	–	–	+
Användning				
Handelsnetto ¹⁾	apr	+	+	–
Hushållens konsumtion	mar	–	+	+
Detaljhandelns försäljning	apr	+	+	+
Nyregistrering av personbilar	apr	+	+	–
Övriga indikatorer				
Konsumentpriser	apr	+		+
Producentpriser	apr	–		+
Sysselsättning	apr	+		+
Arbetslöshet ²⁾	apr	○		–

1) Varuexport minus varuimport under perioden

2) Andel av arbetskraften

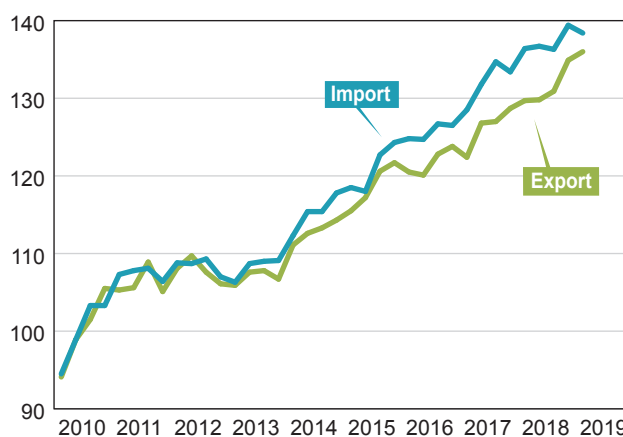
utländska besökares konsumtion i Sverige gav ett starkt bidrag till den totala tjänsteexporten. Den svaga kronan, vilket gör det billigare för utlänningar att konsumera i Sverige, förklarar sannolikt en del av utvecklingen.

Fjärde kvartalet 2018 lyftes tjänsteexporten av försäljningar av tillgångar inom forskning och utveckling (FoU) till utlandet. Dessa omfattade stora belopp, men var av engångskaraktär, och första kvartalet blev det en rekyl nedåt.

Varuexporten vände ner efter ett starkt fjärde kvartal och minskade marginellt. Exporten av energi minskade förhållandevis mycket och bidrog till nedgången.

Export och import

Index 2010=100, säsongrensade värden

Importen av både varor och tjänster sjönk första kvartalet. På tjänstesidan var det framförallt importen av FoU som drog ned utvecklingen medan importen av investeringsvaror tyngde varuimporten. En minskad import bidrar till att höja BNP, men är också en indikation på en lägre aktivitetsnivå i ekonomin.

Bostadsinvesteringarna fortsatte att minska

Första kvartalet föll både investeringarna och hushållskonsumtionen och dämpade BNP-tillväxten med 0,1 procentenheter vardera. Bostadsinvesteringarna fortsatte att pressa ner de fasta bruttoinvesteringarna och föll tillbaka för femte kvartalet i följd, men även maskininvesteringarna höll tillbaka investeringsutvecklingen. Hushållskonsumtionen minskade främst till följd av den ofördelade konsumtionen. Denna utgörs av utländsk konsumtion i Sverige samt svenskars konsumtion utomlands som ökade respektive minskade i en högre takt än tidigare. Rensar man för dessa ändamål var tillväxttakten för hushållskonsumtionen svagt positiv. På uppåt sidan stod konsumtionen av transporter för det största bidraget, vilket innebar en vändning uppåt

KONJUNKTURLÄGET

Utrikeshandeln bakom BNP-uppgång

Första kvartalet växte BNP med 0,6 procent, säsongrensat och jämfört med kvartalet innan. Tillväxttakten var därmed lägre än under det starka fjärde kvartalet i fjol men den svenska ekonomin växer sett i ett längre tidsperspektiv fortfarande i god takt. Tillväxten första kvartalet låg i linje med den genomsnittliga tillväxttakten för de senaste tio åren.

Den inhemska efterfrågan mattades av och första kvartalet var det uteslutande utrikeshandeln som bidrog till att svensk ekonomi fortsatte att växa. Exporten av varor minskade svagt, medan tjänsteexporten fortsatte att öka i snabb takt och lyfte BNP-tillväxten. Samtidigt minskade importen av både varor och tjänster och nettoexporten lämnade ett positivt bidrag på 0,7 procentenheter. Investeringarna och hushållens konsumtion minskade, medan den offentliga konsumtionen visade en marginell uppgång.

Stark ökning av tjänsteexporten

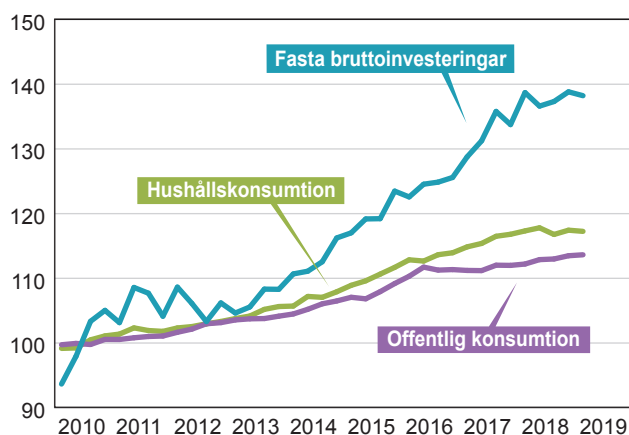
Det var tredje kvartalet i rad som utrikeshandeln lämnade ett positivt bidrag till BNP-tillväxten. Tjänsteexporten ökade med 3,2 procent och stod ensam för den totala exportuppgången första kvartalet. Exporten av uthyrning och leasingtjänster, som till stor del består av ersättning för immateriella rättigheter, ökade kraftigt. Även övriga tjänster, där transporttjänster, arkitekttjänster och tekniska konsulttjänster ingår, samt en högre export av datatjänster bidrog positivt till utvecklingen första kvartalet. Även

i efterdyningarna av de nya skattereglerna för bilar som infördes vid halvårsskiftet i fjol och som ledde till en kraftig nedgång för bilförsäljningen efter detta.

Den offentliga konsumtionen ökade svagt och bakom uppgången stod kommuner och landsting. Den statliga konsumtionen minskade jämfört med fjärde kvartalet.

Fasta bruttoinvesteringar, hushållskonsumtion och offentlig konsumtion

Säsongrensade kvartalsvärden, index 2010=100

Uppgång för näringslivets produktion

Efter ett starkt fjärde kvartal ökade näringslivets produktion med 1,0 procent första kvartalet, säsongrensat och jämfört med kvartalet innan. Varuproduktionen steg med 1,2 procent och både tillverkningsindustrin och byggbranschen bidrog till utvecklingen. Byggbranschen ökade sin produktion för tredje kvartalet i rad och ökningstakten var den snabbaste sedan andra kvartalet 2017. Handeln, fastighetsverksamhet och företagstjänster var de delbranscher som framförallt bidrog till tjänsteproducenternas ökning på 0,9 procent första kvartalet.

Utfallet i nationalräkenskaperna (NR) var högre än vad månadsindikatorerna för produktionssidan indikerat. Det beror dels på definitionsskillnader mellan NR och primärstatistiken men även på avstämningar i BNP-beräkningarna. Första kvartalet visade användningssidan en starkare utveckling än produktionssidan innan avstämning. Produktionssidan justerades därför upp något i BNP-beräkningarna vilket förklarar att bilden skiljer sig från månadsstatistiken som presenteras i SCB-Indikatorer.

Störst bidrag från exporten det senaste året

Första kvartalet växte BNP med 2,1 procent jämfört med motsvarande kvartal i fjol, kalenderkorrigerat. Det var en något lägre tillväxttakt jämfört med kvartalet innan.

Även i faktiska tal ökade BNP med 2,1 procent. Det senaste året var det främst utrikeshandeln som bidrog till uppgången. Exporten var fortsatt stark, medan importen växte i en betydligt lägre takt och bidraget från nettoexporten stod för en större del av BNP-uppgången. Hushållskonsumtionen uppvisade nolltillväxt i årstakt medan de fasta bruttoinvesteringarna bromsade in och minskade svagt. Bostadsinvesteringarna som tidigare varit en viktig motor i svensk ekonomi har minskat de senaste

tre kvartalen och tynger utvecklingen. Senast de fasta bruttoinvesteringarna minskade i årstakt var andra kvartalet 2013. Förutom utrikeshandeln ökade även den offentliga konsumtionen.

Försörjningsbalansen

Procentuella volymförändringar från föregående år

	2018				2019
	kv 1	kv 2	kv 3	kv 4	kv 1
BNP ¹⁾	3,6	2,5	1,4	2,4	2,1
Hushållens kons	2,1	2,2	0,1	0,5	0,0
Offentlig konsumtion	-0,1	2,1	0,7	0,9	1,3
Fast bruttoinvestering	7,4	4,4	1,2	3,3	-0,3
Lagerinvesteringar ²⁾	0,4	0,6	0,0	0,5	0,1
Export	5,0	3,2	3,2	4,1	4,9
Import	5,2	4,5	1,1	4,1	1,4

1) Dagkorrigerade kvartalsvärden

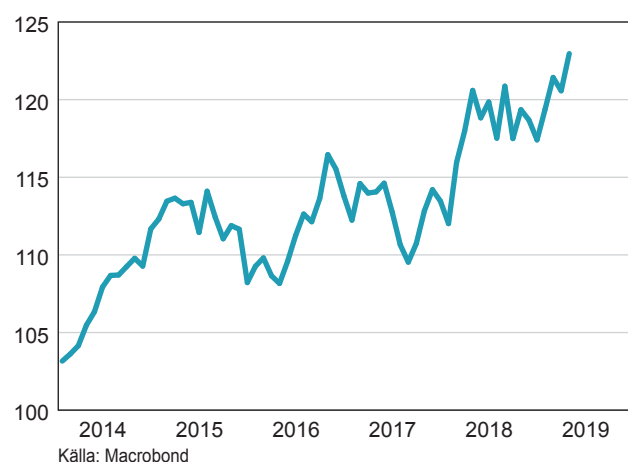
2) Förändring i procent av BNP för jämförelseperioden

Svag krona påverkar utrikeshandeln

Den svenska kronan har försvagats kraftigt de senaste åren och raset har tilltagit de senaste månaderna. Det handelsvägda KIX-indexet visar att man får gå tillbaka till första halvåret 2009 för att hitta kurser på samma låga nivå som de senaste månaderna. Det finns flera orsaker till att kronan har tappat i värde. En förklaring är Riksbankens penningpolitik som är en följd av det låga inflationstrycket. Räntorna har länge varit lägre än i omvärlden vilket gör att det blir mindre attraktivt för utländska placerare att placera i Sverige. Det leder i sin tur till en försvagning av kronan. De senaste månaderna har osäkerheten kring konjunkturen dessutom bidragit till ytterligare press. Den svaga kronan har dock gynnat svenska exportföretag vilket också visat sig i de senaste BNP-utfallen. Det finns dock två sidor på samma mynt och en svagare krona innebär samtidigt att importerade varor och tjänster blir dyrare. En svag krona påverkar även den privata utländska konsumtionen. För utländska besökare blir det billigare att handla i Sverige medan det omvända gäller för svenskar utomlands.

Svenska kronan

KIX-index 18 nov 1992=100, månadsdata

Nybyggnation på en oförändrad nivå

Nybyggnationen av bostäder började stiga kraftigt i början av 2013 och har under de senaste åren bidragit starkt till

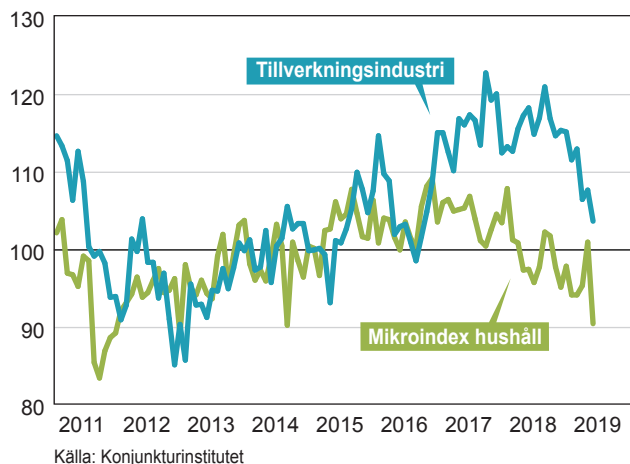
svensk ekonomi. Toppen inträffade 2017 och under fjolåret bromsade bostadsbyggandet in och antalet påbörjade bostadslägenheter minskade kraftigt. Preliminära siffror från SCB visar att antalet nystarter under första kvartalet i år uppgick till drygt 13 400 vilket nästan är i nivå med motsvarande kvartal i fjol. Därmed verkar den kraftiga nedgången från i fjol åtminstone för tillfället ha mattats av. Påbörjandestatistiken är en viktig källa vid beräkningen av nybyggnadsinvesteringar i nationalräkenskaperna. Trots det visar BNP-utfallet för första kvartalet en större nedgång i bostadsinvesteringar. Det beror på att ett givet kvartal används för att vikta investeringarna fem kvartal framåt.

Dämpad optimism bland exportföretagen

De senaste tendensundersökningarna visar att konjunkturen fortfarande är god, men att svensk ekonomi befinner sig i en avmattningsfas. Den kvartalsvisa indikatorn Exportchefsindex (EMI) sjönk andra kvartalet under sitt historiska genomsnitt. Nedgången var förhållandevis kraftig och EMI backade från 57,5 första kvartalet till 53,9 andra kvartalet. Ett indexvärde över 50 indikerar dock att det fortfarande är fler exportföretag som tror på en stigande exportefterfrågan än tvärtom. Såväl nuvarande exportefterfrågan som företagets förväntningar på den närmaste framtiden mattades av.

Konfidensindikator

Säsongrensade värden, historiskt genomsnitt=100

Konjunkturinstitutets konjunkturbarometer visar på en dämpad optimism i svensk ekonomi. Trenden har varit nedåtgående sedan oktober i fjol och barometerindikatorn backade i maj till 99,8 och understeg därmed det historiska genomsnittet. Senast det inträffade var i april 2015. Nivån pekar ändå på att läget är normalt. Pessimistiska hushåll och ett försämrat stämningsslag inom tillverkningsindustrin bidrog till nedgången. Inom den senare är läget fortfarande något starkare än normalt, medan hushållen är betydligt dystrare. Hushållens syn på den egna ekonomin dämpades, både gällande nuläget och 12 månader framåt, och tillbakagången för hushållens konfidensindikator var markant.

Måttlig tillväxt i EU

I EU respektive euroområdet växte BNP med 0,5 respektive 0,4 procent första kvartalet, enligt preliminära siffror

från Eurostat. Det var en något högre tillväxttakt än fjärde kvartalet. Den tyska ekonomin utvecklades i linje med marknadens förväntningar och BNP ökade med 0,4 procent jämfört med kvartalet innan. I Frankrike och Italien var den kvartalsvisa tillväxttakten något lägre. Den spanska ekonomin fortsatte att växa i god takt och BNP ökade med 0,7 procent jämfört med kvartalet innan. Den brittiska ekonomin växte i takt med snittet för EU.

EU-kommissionens konjunkturbarometer i maj visar dock på ett kraftigt försämrat stämningsslag i Storbritannien. Förra månaden föll barometerindikatorn under det historiska genomsnittet och i maj fortsatte alltså nedgången. I slutet av maj meddelade Theresa May sin avgång som brittisk premiärminister, och förutom en fortsatt ovisshet gällande Brexit, är det nu också dolt i mörker om vem som ska ta över stafettpippen och ta Storbritannien ut ur EU. Utvecklingen i Storbritannien tyngde konfidensindikatorn för EU som i stort sett låg kvar på en oförändrad nivå jämfört med april. I euroområdet förbättrades däremot stämningsslaget något.

I USA uppgick BNP-tillväxten till 3,1 procent, jämfört med första kvartalet och uppräknat i årstakt. Indikatorer som inköpschefsindex visar på fortsatt tillväxt för den amerikanska ekonomin framöver men trenden pekar mot en dämpad ökningstakt. ISM:s index för industrin sjönk i april efter en uppgång månaden innan och Markits inköpschefsindex för maj visade en nedgång för både industrin och tjänstesektorn. En ökad oro för en upptrappning i handelskriget mellan USA och Kina förklarar sannolikt till stor del den senaste tidens svaga utveckling.

NÄRINGSLEV

Svensk ekonomi har de senaste åren befunnit sig i högkonjunktur och aktivitetsnivån inom näringslivet har varit hög. Flera indikatorer pekar nu mot att ekonomin har gått in i en avmattningsfas. Den senaste månadsstatistiken för näringslivets produktion visar att uppgångar växlats med nedgångar under årets tre första månader. Sammantaget minskade produktionen något första kvartalet jämfört med kvartalet innan. Det var tjänstebansherna som bidrog till nedgången, medan industrin och byggbranschen visade tillväxt. Särskilt inom den senare var uppgången markant. Noteringen i mars var femte månaden i rad med produktionsökningar inom byggbranschen. Återhämtningen efter fjolårets svaga utveckling innebär att byggproduktionen är tillbaka på 2017 års nivåer.

Även industrins orderingång visar svaghetstecken. Jämfört med fjärde kvartalet i fjol minskade orderinflödet första kvartalet i år. Samtliga tre månader, januari till mars, har orderingången minskat från både export- och hemmamarknaden.

Konjunkturinstitutets konjunkturbarometer indikerar en svag avmattning i ekonomin framöver. Barometerindikatorn föll i maj precis under det historiska genomsnittet. Det var ett försämrat stämningsslag inom industrin och

dystare hushåll som drog ner. Tjänste- och byggsektorn var i stort sett oförändrade medan detaljhandeln steg för tredje månaden i rad. Samtliga delsektorer, ligger dock inom ramen för ett normalt till starkt läge vilket visar att aktiviteten i näringslivet är fortsatt god.

Produktion i näringslivet

Senaste uppgift: mars 2019

Källa: SCB:s produktionsvärdeindex

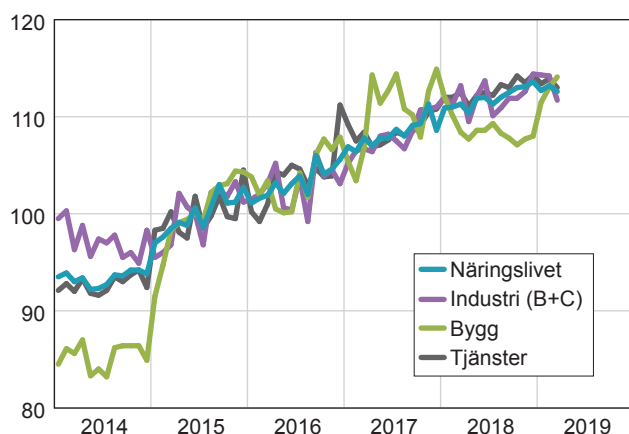
Linn Hedman

Näringslivets produktion backade i mars

Produktionen inom näringslivet backade med 0,5 procent mellan februari och mars 2019 i säsongrensade tal. Byggsektorn uppvisade en positiv utveckling med en ökning på 1,0 procent jämfört med februari medan industri- och tjänstesektorn minskade med 2,2 respektive 0,8 procent. Jämfört med mars 2018 ökade produktionen inom näringslivet med 1,1 procent i kalenderkorrigerade tal. Byggsektorn ökade med 5,1 procent och tjänstesektorn med 0,3 procent. Industrisektorn backade däremot med 1,3 procent i kalenderkorrigerade tal.

Produktion i näringslivet (PVI)

Säsongrensade månadsvärden. Index 2015=100

Anm. 2014 modellskattad utifrån tidigare index.

Under årets första kvartal minskade produktionen inom näringslivet med 0,4 procent jämfört med fjärde kvartalet 2018, i säsongrensade tal. Tjänstesektorn backade med 0,5 procent medan byggsektorn och industrisektorn ökade med 4,9 respektive 0,4 procent. Ser man däremot till samma kvartal föregående år uppvisade hela näringslivet och de olika delsektorerna positiva utvecklingar, kalenderkorrigerat.

Produktion i näringslivet

Förändring i procent

	mar 19/ feb 19 ¹⁾	jan-mar 19/ okt-dec 18 ¹⁾	mar 19/ mar 18 ²⁾	jan-mar 19/ jan-mar 18 ²⁾
Industri	-2,2	0,4	-1,3	1,2
Bygg	1,0	4,9	5,1	2,6
Tjänster	-0,8	-0,5	0,3	1,1
Näringslivet totalt	-0,5	-0,4	1,1	1,6

1) Säsongrensat och kalenderkorrigerat

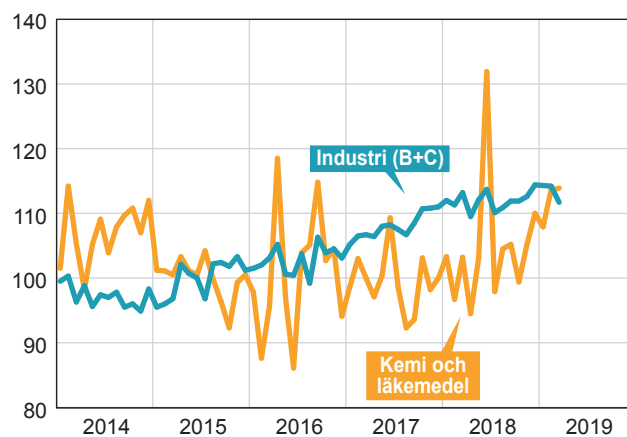
2) Kalenderkorrigerat

Minskad produktion för flertalet industribranscher

En klar majoritet av industrins delbranscher backade i mars 2019 jämfört med föregående månad efter säsongrensning. Industrin för petroleumprodukter stod för den största nedgången med en minskning på 11,4 procent. Det innebär att produktionen minskat sex månader i följd och produktionen var i mars nästan 30 procent lägre än i september i fjol. Även möbelindustrin backade relativt kraftigt och produktionen sjönk med drygt 10 procent.

Produktion inom industrin (PVI)

Säsongrensade månadsvärden. Index 2015=100

Anm. 2014 modellskattad utifrån tidigare index.

Grafisk industri stod för den största uppgången med en ökning på 27,8 procent i säsongrensade tal. Grafisk industri har dock ett lågt förädlingsvärde och får därför en liten vikt i beräkningarna, vilket förklarar att totala industrin backar trots branschens mycket kraftiga produktionsökning. Aggregatet för kemisk industri och läkemedel samt elektronikindustrin uppvisade marginella ökringar och höll tillbaka den totala nedgången något.

Produktion inom industrin

Förändring i procent

	mar 19/ feb 19 ¹⁾	jan-mar 19/ okt-dec 18 ¹⁾	mar 19/ mar 18 ²⁾	jan-mar 19/ jan-mar 18 ²⁾
Trävaruindustri, ej möbler	-0,6	-5,3	-8,4	-7,3
Massa och papper	-0,2	-1,4	-4,8	-5,4
Grafisk industri	27,8	3,8	13,9	-4,4
Kemisk industri o läkem.	0,3	6,6	9,2	10,8
Stål- och metallverk	-0,5	-2,0	-3,9	-1,8
Metallvaruindustri	-1,3	-0,1	0,9	1,5
Elektronikindustri	0,4	6,5	2,9	9,9
Maskinindustri	-2,6	7,1	6,5	9,2
Industri för motorfordon	-2,4	0,5	-9,8	-2,3
Industrin totalt	-2,2	0,4	-1,3	1,2

1) Säsongrensat och kalenderkorrigerat

2) Kalenderkorrigerat

Jämfört med mars 2018 minskade produktionen inom industrisektorn med 1,3 procent efter kalenderkorrigerat. Trots nedgången i totala industrisektorn uppvisade flera delbranscher positiva utvecklingstal. Även på årsbasis stod grafisk industri för den största uppgången med en ökning på 13,9 procent i kalenderkorrigerade tal. Även aggregatet för kemisk industri och läkemedelsindustri uppvisade en stark utveckling. Produktionen ökade med 9,2 procent jämfört med mars i fjol och utvecklingen på årsbasis har

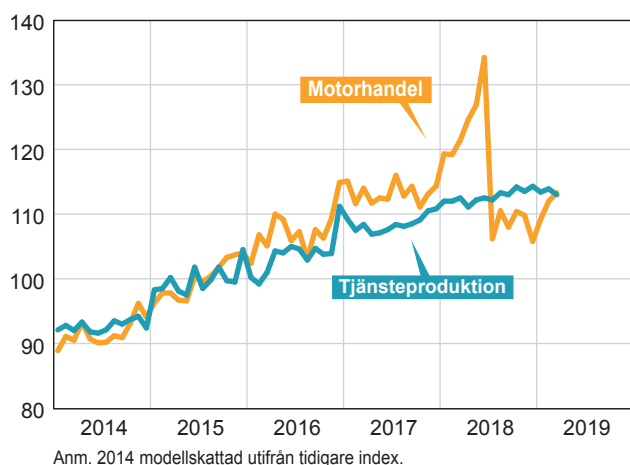
därmed varit positiv sedan november i fjol. Störst nedgång stod petroleumindustrin för, med en nedgång på 18,9 procent efter kalenderkorrigering. Även möbel- och motorfordonsindustrin backade och produktionen var 15,3 respektive 9,8 procent lägre än i mars 2018.

Tjänstesektorn nedåt jämfört med februari

Produktionen inom tjänstesektorn uppvisade en minskning på 0,8 procent i mars 2019 jämfört med föregående månad, i säsongsrensade tal. Bland de ingående branscherna var det relativt små rörelser. Störst nedgång hade utbildningsväsendet som vände nedåt efter positiva månadsutvecklingar de föregående fyra månaderna och produktionen minskade med 2,4 procent. Störst ökning stod motorfordonshandeln för, med en uppgång på 1,2 procent efter säsongsrensning. Branschen har under årets första kvartal vänt uppåt efter en svag avslutning på 2018.

Produktion inom tjänstesektorn (PVI)

Säsongsrensade månadsvärden. Index 2015=100

På årsbasis steg tjänsteproduktionen marginellt med 0,3 procent i kalenderkorrigerade tal. Den största uppgången syntes i fastighetsbranschen som ökade med 3,2 procent jämfört med mars i fjol. Även informations- och kommunikationsbranschen uppvisade en av de större ökningarna med en uppgång på 2,0 procent efter kalenderkorrigering. Däremot backade samma bransch under årets första kvartal jämfört med fjärde kvartalet 2018 i säsongsrensade tal. Detaljhandeln ökade med 1,8 procent jämfört med mars 2018 i kalenderkorrigerade tal. För detaljhandelsbranschen publiceras även Detaljhandelsindex (DHI) där branschens resultat publiceras på en finare branschindelning än i Produktionsvärdeindex. Marspubliceringen av DHI visar att såväl sällanköpshandeln som dagligvaruhandeln ökade i kalenderkorrigerade tal.

I kontrast till den positiva utvecklingen på månadsbasis uppvisade motorfordonshandeln den svagaste årsutvecklingen av alla tjänstebranscher. Jämfört med mars 2018 minskade produktionen med 6,6 procent i kalenderkorrigerade tal. På årsbasis fortsätter motorhandeln därmed att backa för nionde månaden i rad, vilket indikerar att branschen ännu inte har återhämtat sig efter införande av bonus malus-systemet i juli 2018.

Produktion inom tjänstesektorn

Förändring i procent

	mar 19/ feb 19 ¹⁾	jan–mar 19/ okt–dec 18 ¹⁾	mar 19/ mar 18 ²⁾	jan–mar 19/ jan–mar 18 ²⁾
Motorhandel	1,2	2,6	-6,6	-7,0
Partihandel	-0,5	1,8	1,0	3,3
Detaljhandel	0,5	0,7	1,8	2,8
Transp. o magasinering	-0,8	0,0	-0,8	-0,6
Hotell o restaurang	0,3	1,2	1,0	2,3
Informat. o kommunik.	-0,4	-4,5	2,0	2,3
Fastighetsverksamhet	-1,6	0,3	3,2	2,8
Företagstjänster	-0,4	-2,0	-0,8	-0,8
Tjänstebranscher totalt	-0,8	-0,5	0,3	1,1

1) Säsongsrensat och kalenderkorrigerat

2) Kalenderkorrigerat

Ökad byggproduktion i mars

Byggproduktionen ökade i mars för femte månaden i följd och steg i säsongsrensade tal med 1,0 procent jämfört med föregående månad. Även i jämförelse med motsvarande månad föregående år steg byggproduktionen och uppvisade en ökning med 5,1 procent efter kalenderkorrigeringen.

Industrins ordergång

Senaste uppgift: mars 2019

Källa: SCB:s ordergång och omsättningsstatistik

Jonas Rutberg

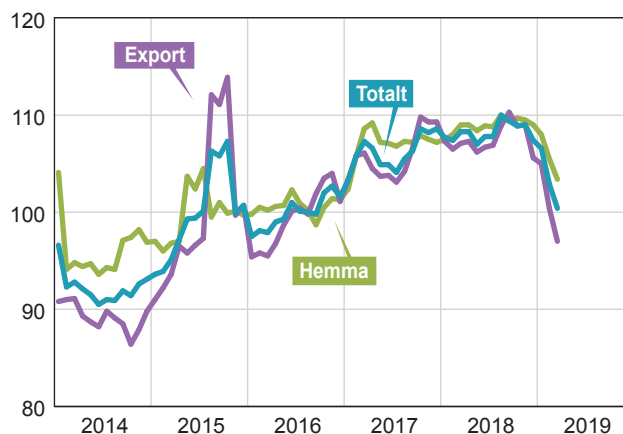
Fortsatt nedgång för industrins ordergång i mars

Industrins totala ordergång minskade med 4,9 procent i mars 2019 jämfört med februari, i säsongsrensade tal. Den försvagade efterfrågan återfanns på både hemma- och exportmarknaden, med nedgångar på 4,0 respektive 6,7 procent. Utfallet i mars innebär att ordergången minskat under första kvartalets samtliga månader.

På årsbasis minskade den totala ordergången med 8,1 procent jämfört med mars 2018, i kalenderkorrigerade tal. Ordergången minskade på hemmamarknaden med 6,1 procent och på exportmarknaden med 9,5 procent.

Industrins ordergång

Säsongsrensade månadsvärden utjämnade med tremånaders glidande medelvärde. Index 2015=100, fasta priser

Negativ månadsutveckling inom flera delbranscher

En majoritet av industrins delbranscher visade negativ utveckling på månadsbasis i säsongrensade tal. Störst var nedgången hos den tungt vägande motorfordonsindustrin där den totala orderingen var 21 procent lägre än i februari. Det var andra månaden i följd med minskad ordergång. Nedgången var drygt 25 procent på exportmarknaden och något under 5 procent på hemmamarknaden. Även kemisk industri och industri för farmaceutiska basprodukter och läkemedel backade, med strax under 11 procent. Även här var efterfrågan lägre på såväl hemma- som exportmarknaden.

Den största ökningen jämfört med februari återfanns i annan transportmedelsindustri. I säsongrensade tal var uppgången i den totala orderingen 48 procent. Även om hemmamarknaden också utvecklades positivt så förklarades uppgången främst av att order från exportmarknaden ökade med hela 62 procent. Delbranschen står dock för en relativt sett liten andel av orderingen inom industrisektorn och påverkar således industrins totala utveckling i mindre grad. Efterfrågan inom industrin för elapparatur var också god, med en total ökning av orderingen på knappt 24 procent. Utvecklingen var positiv på både hemma- och exportmarknaden.

Orderingång och omsättning			
Förändring i procent			
	mar 19/ feb 19 ¹⁾	mar 19/ mar 18 ²⁾	jan–mar 19/ jan–mar 18 ²⁾
Orderingång			
Hemmamarknad	-4	-6	-3
Exportmarknad	-7	-10	-6
Totalt	-5	-8	-5
Omsättning			
Hemmamarknad	-3	-5	-2
Exportmarknad	-4	-4	0
Totalt	-4	-4	-1

1) Säsongrensat och kalenderkorrigerat

2) Kalenderkorrigerat

Svag årsutveckling för motorfordonsindustrin

Flertalet av industrins delbranscher uppvisade även en negativ utveckling i kalenderkorrigerade tal jämfört med mars 2018. Sett till industrins delbranscher speglade utvecklingen på årsbasis i stora drag månadsutvecklingen. Även här leddes nedgången av motorfordonsindustrin med en minskning av den totala orderingen på knappt 31 procent. Nedgången var strax över 34 procent på exportmarknaden och knappt 21 procent på hemmamarknaden. Kemisk industri och industri för farmaceutiska basprodukter och läkemedel backade med drygt 13 procent. Utvecklingen på hemmamarknaden var dock svagt positiv, medan orderingen från exportmarknaden minskade med strax över 16 procent.

Större delbranscher som gick mot strömmen och visade ökad ordergång jämfört med mars 2018 var elektronikindustrin och industrin för elapparatur. För elektronikindustrin var uppgången i kalenderkorrigerade tal knappt 15 procent och för industrin för elapparatur 33 procent.

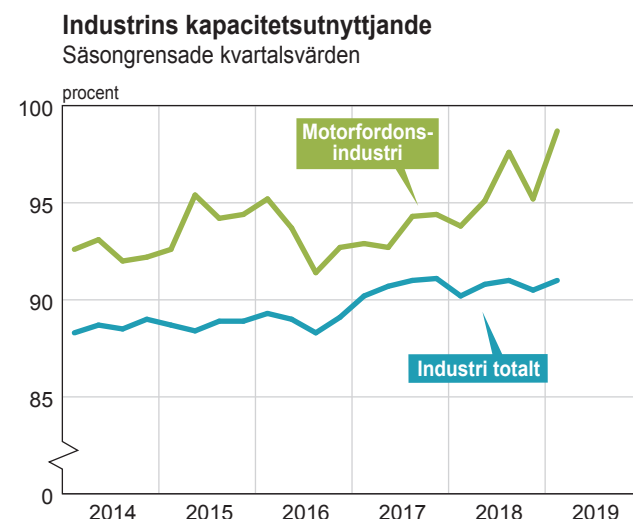
Industrins kapacitetsutnyttjande

Senaste uppgift: första kvartalet 2019

Källa: SCB:s kapacitetsutnyttjandestatistik

Ökat kapacitetsutnyttjande i industrin

Industrins kapacitetsutnyttjande ökade med 0,5 procentenheter under det första kvartalet 2019 jämfört med det fjärde kvartalet 2018, i säsongrensade tal.

Ökningen av kapacitetsutnyttjandet i industrin innebar att utnyttjandegraden ökade till 91,0 procent, i säsongrensade tal.

På årsbasis ökade kapacitetsutnyttjandet med 0,8 procentenheter jämfört med det första kvartalet 2018 och redovisade en utnyttjandegrad på 91,0 procent, i kalenderkorrigerade tal.

BYGGMARKNAD

Fortsatt pessimism om framtiden

Enligt Konjunkturinstitutets konjunkturbarometer har inte konfidensindikatorn för bygg- och anläggningsverksamhet ändrats nämnvärt i maj och ligger därmed kvar något över det historiska genomsnittet. Indikatorn har legat stabilt något över det normala de senaste åtta månaderna. Det var även marginella förändringar i svaren på de frågor som ingår i indikatorn där det fortsatt är företagens jämförelsevis positiva omdömen om orderstockarna som bidrar till att indikatorn hamnar över 100.

Byggföretagen blev i maj än mer pessimistiska om byggandet på tre månaders sikt, och i synnerhet är det anläggningsbyggarna som visar pessimism. Däremot rapporterar byggföretagen om ett oförändrat byggande de senaste tre månaderna och en i stort sett oförändrad orderstock.

Antalet anställda uppges ha ökat något, men anställningsplanerna tre månader framåt pekar återigen på en något minskad sysselsättning. Samtidigt ökar andelen företag som uppger att otillräcklig efterfrågan är det främsta bygghindret vilket förstärker den uppåtgående trenden för frågan.

Färre företag än tidigare tror att orderstockarna kommer att minska de närmaste månaderna samtidigt som en oförändrad andel företag tror på växande orderstockar. Byggföretagen rapporterar om minskade anbudspriser de senaste månaderna och förväntningarna är att de fortsätter att falla.

Byggekostnader

Senaste uppgift: april 2019

Källa: SCB:s faktorprisindex för flerbostadshus

Kostnaderna för byggmaterial ökade

Faktorprisindex för flerbostadshus ökade med 1,1 procent mellan mars och april 2019. Under motsvarande period ett år tidigare steg faktorprisindex med 0,8 procent. Entreprenörernas kostnader, som har en vikt på drygt 82 procent av faktorprisindex, steg med 1,0 procent mellan mars och april 2019.

Byggmaterialkostnaderna ökade med 1,6 procent. Inom byggmaterialgruppen steg alla kostnader förutom kostnaderna för VVS-material som var oförändrade och kostnaderna för armeringsstål som sjönk med 0,1 procent. Störst ökning hade kostnaderna för järn och stål inklusive armeringsstål som steg med 5,7 procent.

Entreprenörernas omkostnader och lönekostnader steg med 1,9 respektive 0,1 procent medan maskinkostnaderna var oförändrade. Kostnaderna inom gruppen transporter, drivmedel och elkraft sjönk sammantaget med 0,1 procent. Det berodde på att kostnaderna för elkraft föll med 5,4 procent.

Under den senaste månaden steg byggherrekostnaderna, som utgörs av ränte- och kreditivkostnader, kostnader för projektering och centrala administrationskostnader, med 1,5 procent.

Faktorprisindex för flerbostadshus

Förändring i procent

	apr 19/mar 19	apr 19/apr 18
Entreprenadkostnader	1,0	3,7
Byggmaterial	1,6	5,1
Löner	0,1	1,9
Maskiner	0,0	2,5
Transporter, drivmedel, elkraft	-0,1	5,8
Omkostnader	1,9	3,2
Byggherrekostnader	1,5	6,6
Total byggekostnad	1,1	4,2

Byggekostnaderna har ökat med 4,2 procent det senaste året

Faktorprisindex för flerbostadshus ökade med 4,2 procent mellan april 2018 och april 2019. Entreprenörernas kostnader höjdes med 3,7 procent, vilket påverkade faktorprisindex uppåt med 3,1 procentenheter.

Bland entreprenörernas kostnader ökade transporter, drivmedel och elkraft mest. De steg med 5,8 procent. Inom den gruppen har kostnaderna för elkraft, dieselolja och lastbilstransporter ökat med 12,5, 8,0 respektive 3,7 procent.

Byggmaterialkostnaderna steg med 5,1 procent. De största ökningarna i byggmaterialgruppen hade järn och stål inklusive armeringsstål och material för målning som höjdes med 11,1 respektive 8,5 procent. Trävaror steg med 6,4 procent medan övrigt byggmaterial ökade med 5,5 procent. Kostnaderna inom övriga byggmaterialgrupper ökade också om än i mindre omfattning. Kostnaderna för entreprenörernas övriga grupper såsom omkostnader, maskiner och löner steg med mellan 1,9 och 3,2 procent.

Byggherrekostnaderna ökade med 6,6 procent på årsbasis. Den främsta anledningen till det var ökade räntekostnader.

HANDEL OCH KONSUMTION

Detaljhandeln har haft en stark inledning på året med försäljningsökningar varje månad och i april noterades den största uppgången på flera år. Både livsmedelsförsäljningen och butikshandeln har haft en hygglig tillväxt hittills i år. Även statistiken över hushållens konsumtion visar en skaplig utveckling hittills i år. Konsumtionen sjönk visserligen svagt i mars, men sett över tre månader, första kvartalet i år jämfört med fjärde kvartalet i fjol, har utvecklingen varit positiv. I likhet med detaljhandeln visade också nybilsregistreringen av personbilar en ökning för fjärde månaden i följd. Efter de nya skattereglerna bonus malus infördes, har nivån varit lägre, men trenden är på uppåtående för närvarande.

Detaljhandel

Senaste uppgift: april 2019

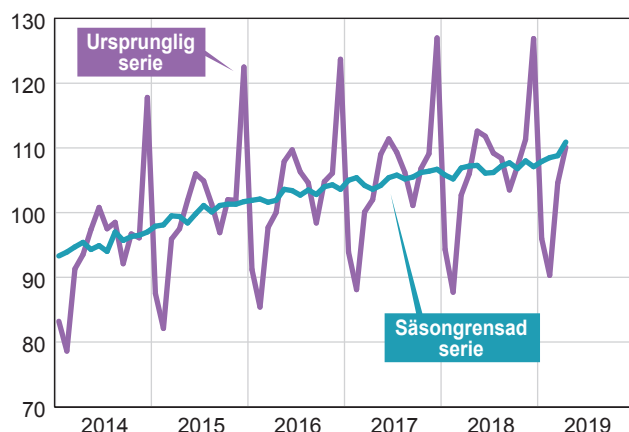
Källa: SCB:s detaljhandelsindex

Kraftig försäljningsökning i april

I april ökade försäljningsvolymen inom detaljhandeln med 1,9 procent, i säsongsrensade tal och jämfört med månaden innan. Detaljhandeln har därmed haft en gynnsam start på året med ökning varje månad. Uppgångarna under årets första kvartal var dock relativt måttliga jämfört med tillväxten i april. Man får gå tillbaka ända till augusti 2014 för att hitta en större ökning i säsongsrensade tal. Sett i ett något längre perspektiv, över tre månader, steg försäljningen med 1,6 procent för perioden februari till april jämfört med närmast föregående tremånadersperiod, november till januari.

Detaljhandeln delas i statistiken upp i dagligvaruhandeln, som främst består av livsmedel, och i sällanköpshandeln, som utgörs av specialiserad butikshandel. I april noterade försäljningen inom dagligvaruhandeln en uppgång på 1,6 procent medan sällanköpshandeln steg med 2,2 procent. Båda delar av handeln bidrog således till uppgången i april.

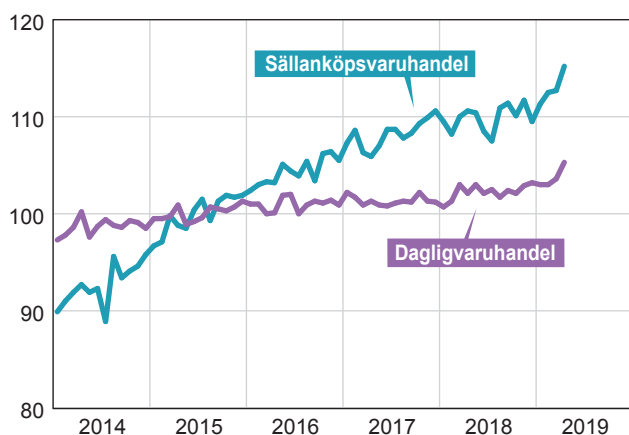
Total försäljningsvolym inom detaljhandeln
Index 2015=100

God utveckling i årstakt

Jämfört med april förra året ökade detaljhandelns försäljningsvolym med 3,9 procent, i kalenderkorrigerade tal. Försäljningen ökade inom både dagligvaruhandeln och sällanköpshandeln vilka steg med 3,3 respektive 4,9 procent. Flera branscher inom sällanköpshandeln uppvisade goda ökningar i årstakt. Bok- och pappershandeln hade en trög start på året, men ökade försäljningen rejält under april månad. Försäljningsvolymen ökade också kraftigt för elektronikhandeln jämfört med samma månad i fjol. Järn- och bygghandeln har haft en stabil tillväxt hittills i år och ökade hyggligt även i april. Så även handeln med möbler och heminredning som också noterades för en god försäljningsutveckling. Några branscher redovisade dock lägre försäljning än i fjol. De flesta hade endast mindre försäljningstapp, men för sport- och fritidshandeln sjönk försäljningen med 7 procent.

Försäljningsvolym inom detaljhandeln
Säsongrensade månadsdata. Index 2015=100

Ökad försäljning hittills i år

Hittills i år, det vill säga perioden januari till april, har försäljningsvolymen inom detaljhandeln ökat med 2,6 procent jämfört med motsvarande period förra året. Både dagligvaruhandeln och sällanköpshandeln har bidragit till uppgången och försäljningen har ökat med 1,9 respektive 3,1 procent. De branscher som har ökat mest jämfört med i fjol är elektronikhandeln samt järn- och bygghandeln.

Även klädhandeln har ökat sin försäljning hyggligt hittills i år. Trots den kraftiga uppgången i april har försäljningen inom bok- och pappershandeln varit något lägre än i fjol. Sport- och fritidshandeln har också backat något jämfört med motsvarande period förra året.

Detaljhandel

Försäljningsvolym inom detaljhandeln. Kalenderkorrigerad volymförändring i procent jämfört med motsvarande period föregående år

	apr 2019	jan-apr 2019
Dagligvaruhandel exkl. systembolaget	3,3	1,9
därför:		
Detaljhandel, mest livsmedel	4,1	1,9
Specialiserad detaljhandel med livsmedel, drycker o tobak exkl. systembolaget	4,7	0,8
Sällanköpsvaruhandel	4,9	3,1
därför:		
Klädhandel	-0,7	4,2
Skohandel	-2,3	-0,8
Möbelhandel	6,2	0,5
Elektronikhandel	17,0	10,9
Järn- och bygghandel	7,5	8,6
Bokhandel	12,9	-1,4
Guldsmedhandel	1,2	2,2
Sport- o fritidshandel	-7,1	-2,3
Leksakshandel	-29,6	-16,1
Postorderhandel	7,8	-2,7
Totalt detaljhandel	3,9	2,6

Hushållens konsumtion

Senaste uppgift: mars 2019

Källa: Hushållens konsumtionsindikator

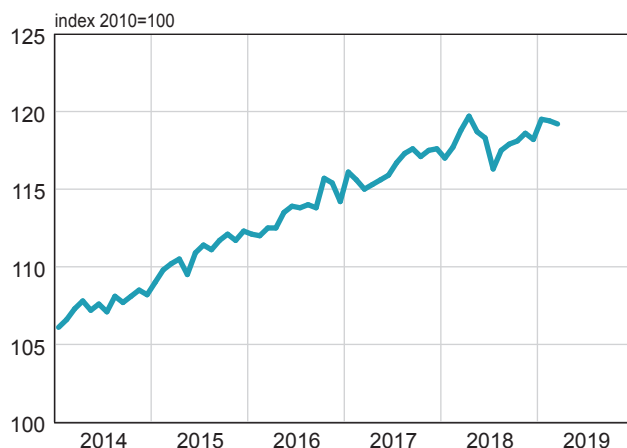
Sara Kebrit

Minskad hushållskonsumtion i mars

Hushållens konsumtion minskade med 0,2 procent i mars jämfört med februari, säsongrensat och mätt i fasta priser. Under första kvartalet i år, januari-mars 2019, ökade konsumtionen i säsongrensade tal med 0,9 procent, jämfört med fjärde kvartalet i fjol, oktober-december 2018.

Hushållens konsumtionsindikator

Säsongrensade månadsdata

På årsbasis mattades tillväxten efter två månader i rad med relativt höga ökningstal. Hushållens konsumtion ökade i mars med 0,4 procent jämfört med mars 2018, i fastprisberäknade och kalenderkorrigerade tal.

Konsumtionsdeflatoren, dvs. den implicita deflator som man kan räkna ut från hushållskonsumtionen, var 1,6 procent.

Beklädnadshandel ökade mest

Den utgiftspost som hade störst positiv påverkan på hushållskonsumtionens årsutveckling var "Beklädnadshandeln". Jämfört med mars i fjol var det en uppgång med 6,3 procent, kalenderkorrigerat och mätt i fasta priser. Det innebär att konsumtionen av kläder och dylikt har ökat på årsbasis samtliga tre månader i år. Starkast uppgång i mars noterades hos delposten Textilier. En annan utgiftspost som också bidrog till den positiva årsutvecklingen var "Restauranger, caféer, hotell och annan övernattningsservice", som ökade med 0,9 procent jämfört med mars föregående år. Starkast uppgång noterades hos delposten Hotellverksamhet som ökade med 5,5 procent, i kalenderkorrigerade siffror och fasta priser.

Hushållskonsumtion

Hushållens konsumtionsutgifter. Kalenderkorrigerad volymförändring i procent jämfört med motsvarande period föregående år

	mar 2019	jan-mar 2019
Detaljhandel, mest livsmedel	1,4	1,9
Beklädnadshandel	6,3	8,8
Bostad, elektricitet, gas och uppvärmning	-0,3	1,1
Möbler, inredning m.m.	-3,3	-3,1
Transporter och detaljhandel med och service av motorfordon	-2,7	-2,4
Post- och telekommunikation	8,3	5,0
Rekreation och kultur	1,9	1,5
Hotell och restaurang	0,9	1,8
Övriga varor och tjänster	-3,2	-0,9
Hushållens konsumtionsutgifter (exklusive utlandsposter)	0,4	1,4

Det största negativa bidraget till hushållskonsumtionen kom från utgiftsposten "Detaljhandel med brett sortiment, mest livsmedel och dryck". Kalenderkorrigerat och mätt i fasta priser ökade konsumtionsutgifterna för denna utgiftspost med 1,4 procent i mars. I fasta priser, men utan korrigering för kalendereffekter, minskade dock utgiftsposten med 5,1 procent. Bidraget till hushållskonsumtionen blev därmed negativt i mars. Skillnaden i utvecklingstal förklaras framförallt av påskeffekten. Förra året ägde stora delar av påskförsäljningen rum i mars, eftersom påskhelgen inföll under slutet av månaden och början av april. I år inföll påsken i mitten av april. Om påsken hade varit i mars i år skulle inte kalendereffekten varit så stor. Störst nedgång noterades hos delposten Specialiserad butikshandel med livs som minskade med 5,6 procent i kalenderkorrigerade siffror och fasta priser.

Personbilar och lastbilar

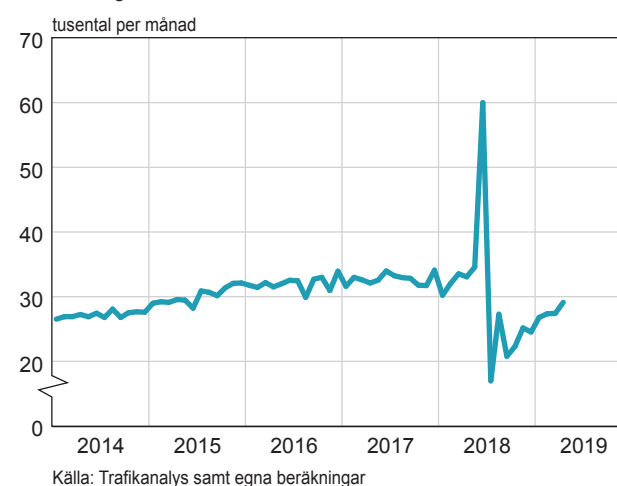
Senaste uppgift: april 2019

Källa: Trafikanalys och SCB:s fordonsstatistik

Positiv trend för bilregistreringarna

I april steg nyregistreringen av personbilar med 6,3 procent, säsongrensat och jämfört med månaden innan. Det var fjärde månaden i rad med en ökning. Nivån är fortfarande lägre än första halvåret i fjol men trenden är ändå tydligt positiv om man ser från hösten och framåt. Under 2018 stördes statistiken av de nya skattereglerna bonus malus. Införandet vid halvårsskiftet gav en kraftig uppgång av bilregistreringen framförallt i juni och sedan ett stort fall i juli och efterföljande månader.

Nyregistrerade personbilar Säsongrensade månadsdata

I faktiska tal nyregistrerades 31 451 personbilar i april vilket betyder att det totalt under årets första fyra månader registrerats 107 436 bilar. Det är drygt 14 procent lägre än under motsvarande period i fjol. Framförallt har dieseldrivna bilar minskat kraftigt, men även bensindrivna ligger på en klart lägre nivå än i fjol. Det som ökat är istället bilar som kan drivas med el. Fortfarande är bensin- och dieslbilar betydligt vanligare men elbilar och olika typer av hybrider står hittills i år för drygt 18 procent av nyregistreringarna. Under samma period i fjol var andelen 12 procent.

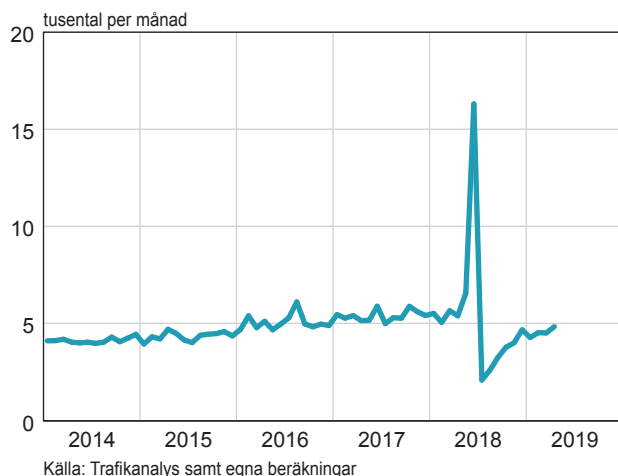
Ökning för lastbilarna

Även lastbilsregistreringen håller på att återhämta det stora tappet vid halvårsskiftet i fjol, även om trenden inte är lika tydligt positiv som för personbilarna. Under 2019 har det varit varannan månad med uppgång och varannan med nedgång. Efter en svag minskning i mars ökade registreringen i säsongrensade tal med 7,2 procent i april.

Nivån är dock fortfarande klart lägre än under fjolåret. Hittills i år har 17 415 lastbilar registrerats, vilket är drygt 16 procent lägre än under de första månaderna i fjol.

Nyregistrerade lastbilar

Säsongrensade månadsdata

Företagens lager

Senaste uppgift: första kvartalet 2019

Källa: SCB:s lagerstatistik

Företagens lager ökade första kvartalet 2019

Svenska företags lager ökade med 19,6 miljarder kronor i fasta priser under första kvartalet 2019. Ökningen motsvarar en uppgång med 3,8 procent i volym.

Varuhandelns lager ökade med 8,3 miljarder kronor under första kvartalet, vilket motsvarar en uppgång med 3,1 procent i volym. Industrins totala lager ökade med 11,4 miljarder kronor under första kvartalet, vilket motsvarar en uppgång med 4,7 procent i volym.

Lagerförändringar

Första kvartalet 2019 jämfört med fjärde kvartalet 2018

	Miljoner kr (2010 års priser)	Volymförändring i procent
Industri (B+C)	11 369	4,7
Trävaruindustri	1 044	8,6
Massa och papper	553	4,2
Petroleumprodukter	..	..
Stål- och metallverk	776	2,9
Metallvaruindustri	436	2,1
Maskinindustri	1 675	4,3
Motorfordonsindustri	1 441	5,8
Parti- och detaljhandel (G)	8 272	3,1
Motorhandel	289	0,5
Partihandel	8 600	6,8
Detaljhandel	-616	-0,7
Totalt (B+C+G)	19 641	3,8

Industrins lager ökade

Lager av färdiga varor och produkter i arbete ökade med 5,5 miljarder kronor och lager av insatsprodukter i den totala industrin ökade med 5,9 miljarder. Det innebär att industrins totala lager ökade med 11,4 miljarder under första kvartalet.

Inom tillverkningsindustrin var utvecklingen av totala lager positivt för en stor majoritet av delbranscherna. Övrig maskinindustri var den delbransch där lagren ökade

mest, med 1,7 miljarder kronor. Störst minskning hade Annan transportmedelsindustri med en nedgång på 0,7 miljarder kronor.

Varuhandelns lager ökade

Företag inom varuhandeln ökade sina lager med 8,3 miljarder under första kvartalet. Störst uppgång hade parti-handeln där lagret ökade med 8,6 miljarder kronor. Inom motorhandel ökade lagret med 0,3 miljarder kronor och inom detaljhandeln minskade lagret med 0,6 miljarder kronor.

UTRIKESHANDEL

Utrikeshandeln gav ett positivt bidrag till BNP-tillväxten första kvartalet i år. Exporten steg medan importen sjönk. Även under det avslutande kvartalet i fjol bidrog nettoexporten positivt, då exporten ökade mer än importen. Fjärde kvartalet ökade exporten av både varor och tjänster, medan bidraget till uppgången första kvartalet uteslutande kom från en stark tjänsteexport.

Handelsnettot, skillnaden mellan exporten och importen av varor, var positiv även i april enligt SCB:s månadsstatistik. Det betyder att samtliga månader i år har resulterat i handelsöverskott och det ackumulerade handelsnettot är knappt 16 miljarder. Trendskattningen visar att varuexporten fortsatt upp som tidigare och att varuimporten som planade ut under slutet av fjolåret vände upp svagt i april.

Exportchefsindex för andra kvartalet visade däremot en liten nedgång. Både nulägesbedömningen och prognoserna dämpades jämfört med första kvartalet. Fortsatt ligger dock indexet en bit över 50 som utgör skiljelinjen mellan optimism och pessimism bland exportcheferna. Lönsamhetsomdömet fortsatte att stärkas, troligtvis till följd av den svaga kronan. Det flesta övriga delar var dock svagare. Delindex för exportorderstockarna låg under 50 för första gången sedan hösten 2016. Förväntad exportefterfrågan på tre månaders sikt sjönk också något. Framförallt var det synen på Västeuropa som försvagades.

Varuexport, landområden

Område	Värde mkr		Andel %	Förändr 19/18 %
	2019 jan-mar	2018 jan-mar		
Europa	281 049	255 436	73,5	10
EU-länder	227 190	206 673	59,4	10
Övriga Europa	53 859	48 763	14,1	10
Afrika	8 063	6 166	2,1	31
Amerika	40 585	32 241	10,6	26
Nordamerika	32 378	25 817	8,5	25
Central- och Sydamerika	8 206	6 424	2,1	28
Asien	45 106	45 920	11,8	-2
Mellanöstern	5 979	7 203	1,6	-17
Övriga länder i Asien	39 127	38 717	10,2	1
Oceanien och övriga områden	7 796	6 067	2,0	28
Totalt	382 599	345 832	100,0	11

Fler äldre på arbetsmarknaden

Med Sveriges allt mer åldrande befolkning ökar behovet av ett högt arbetskraftsdeltagande. Ökade kostnader för pensioner samt vård och omsorg kommer bland annat kräva att vi arbetar högre upp i åldrarna. Det är därför av intresse att se hur arbetsmarknadssituationen ser ut för personer i åldern 65–74 år samt hur den har utvecklats över tid.

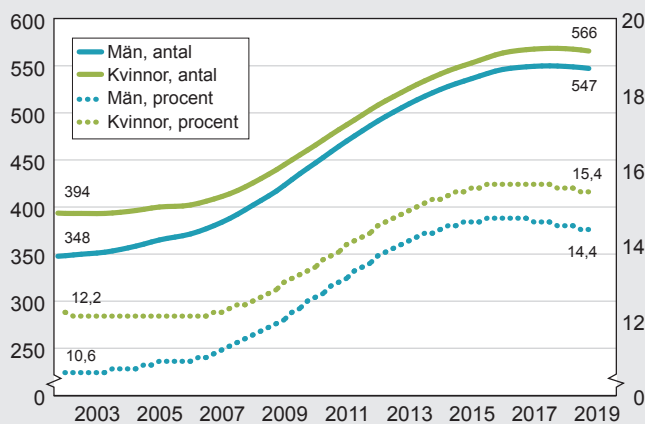
Allt högre andel 65–74-åringar i befolkningen

Befolkningen i Sverige blir allt äldre. Jämfört med 2002 har antalet personer i åldern 65–74 år ökat med cirka 50 procent, en ökning som var större bland män än kvinnor. Enligt Arbetskraftsundersökningarna (AKU) första kvartalet 2019 fanns det, säsongrensade och utjämnade, 547 000 män och 566 000 kvinnor i dessa åldrar. Det motsvarar en ökning med 57,4 respektive 43,7 procent jämfört med första kvartalet 2002.

Andelen äldre av hela befolkningen visar på samma utveckling. Under första kvartalet 2019 var 14,4 procent av männen i åldern 15–74 år mellan 65 och 74 år, bland kvinnorna var andelen 15,4 procent. Det motsvarar en ökning med 3,8 respektive 3,2 procentenheter jämfört med första kvartalet 2002.

Befolkningen i åldern 65–74 år

Tusental (vå), andel av befolkningen i åldern 15–74 år (hö).
Säsongrensade och utjämnade kvartalsvärden

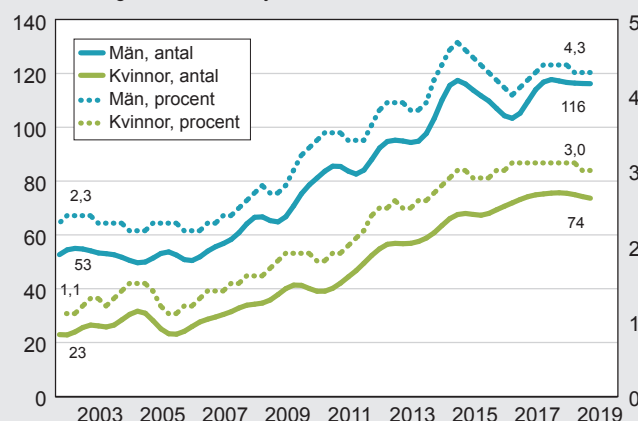
150 procent fler sysselsatta jämfört med 2002

När befolkningen ökar är det naturligt att även antalet sysselsatta ökar, även bland dem i högre ålder. I diagrammet nedan framgår att antalet sysselsatta 65–74-åringar ökade mellan 2002 till 2019. Under första kvartalet 2002 var 76 000 i åldersgruppen sysselsatta medan antalet hade stigit till 190 000 sjutton år senare, enligt säsongrensade och utjämnade data. Med andra ord ökade antalet sysselsatta med drygt 150 procent under tidsperioden, samtidigt som befolkningsökningen var cirka 50 procent. Antalet sysselsatta män ökade med 121 procent och antalet sysselsatta kvinnor med 221 procent.

I diagrammet framgår också att andelen av alla sysselsatta som var i åldern 65–74 år ökade över tid. Mellan första kvartalet 2002 och första kvartalet 2019 ökade andelen med ca 2 procentenheter för båda könen.

Sysselsatta i åldern 65–74 år

Tusental (vå), andel av sysselsatta i åldern 15–74 år (hö).
Säsongrensade och utjämnade kvartalsvärden

Antalet sysselsatta i åldern 65–74 år, likväl som antalet i befolkningen, har alltså ökat mellan första kvartalet 2002 och första kvartalet 2019. Dock har sysselsättningsökningen, i procent räknat, varit större än befolkningsökningen. Med andra ord har de äldre blivit fler, såväl i absoluta tal som relativt övriga befolkningen, och det har blivit allt vanligare att de stannar kvar på arbetsmarknaden ytterligare några år efter 64.

Sysselsättningsgraden ökade

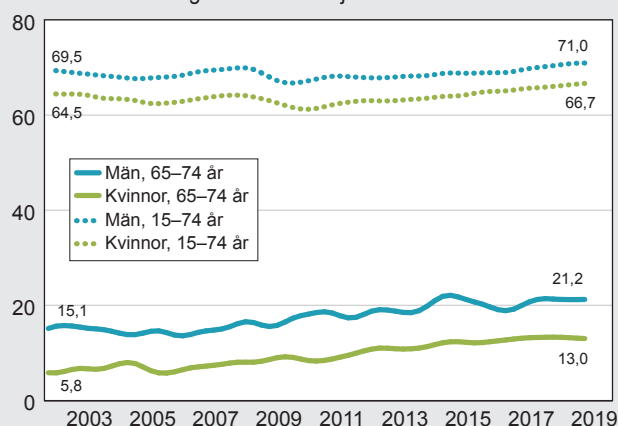
Enligt säsongrensade och utjämnade data har andelen sysselsatta 65–74-åringar ökat de senaste sjutton åren. Under första kvartalet 2002 låg sysselsättningsgraden på 10,2 procent för gruppen, motsvarande kvartal 2019 var den istället 17,1 procent. Ökningen av andelen sysselsatta var högre bland kvinnor än män. Bland kvinnor ökade sysselsättningsgraden från 5,8 till 13,0 procent och bland män från 15,1 till 21,2 procent.

Även för hela befolkningen, 15–74 år, ökade andelen sysselsatta under tidsperioden, dock var ökningstakten lägre än bland den äldre befolkningen. Under första kvartalet 2019 var sysselsättningsgraden 66,7 procent bland kvinnor i åldern 15–74 år, en ökning med 2,2 procentenheter under tidsperioden. Bland män var den 71,0 procent, en ökning med 1,5 procentenheter.

I FOKUS

Sysselsättningsgrad i åldern 65–74 år respektive 15–74 år

Procent. Säsongrensade och utjämnade kvartalsvärden

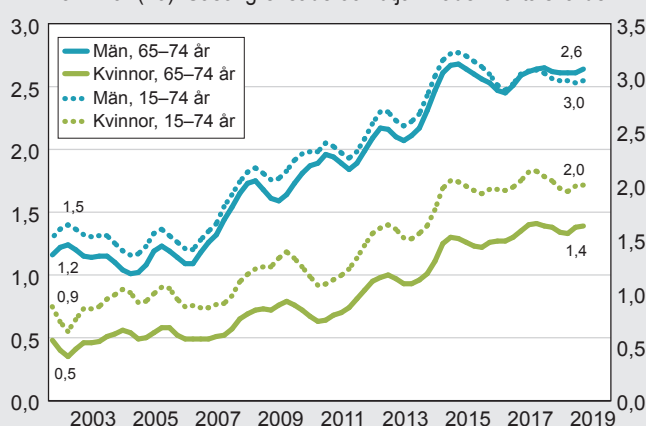
Större andel av de faktiskt arbetade timmarna utförs av 65–74-åringar

Under första kvartalet 2019 arbetade sysselsatta i åldern 65–74 år i genomsnitt 4,0 miljoner timmar per vecka, säsongrensade och utjämnade. Det motsvarar en ökning på 144 procent jämfört med samma period 2002. Såväl männen som kvinnornas arbetade timmar ökade. Bland män ökade antalet timmar med 128 procent till 2,6 miljoner medan det bland kvinnor ökade med 190 procent till 1,4 miljoner.

I diagrammet framgår att de äldres bidrag till alla arbetade timmar i ekonomin ökat över tid. Under första kvartalet 2002 var 1,3 procent av alla arbetade timmar utförda av dem i åldern 65–74 år, under kvartal ett 2019 hade andelen ökat till 2,5 procent. Bland män ökade motsvarande andel från 1,5 till 3,0 procent och bland kvinnorna från 0,9 till 2,0 procent.

Faktiskt arbetad tid per vecka bland sysselsatta i åldern 65–74 år

Miljoner timmar (vå), andel av befolkningen i åldern 15–74 år (hö). Säsongrensade och utjämnade kvartalsvärden

Vanligare att vara företagare

Första kvartalet 2019 var cirka hälften av de äldre sysselsatta männen anställda och hälften var företagare eller med-

hjälpande hushållsmedlemmar, enligt ej säsongrensade data. Bland de äldre kvinnorna var tre av fyra anställda och en av fyra företagare. Sett till hela befolkningen, 15–74 år, var andelen anställda av de sysselsatta cirka 90 procent. Även i hela befolkningen var andelen företagare något högre bland männen än bland kvinnorna men skillnaden mellan könen var större i den äldre åldersgruppen.

Den vanliga arbetstiden är till skillnad från den faktiska arbetstiden de timmar som personen ska arbeta enligt överenskommelse. Sett till den vanliga arbetstiden arbetade 65–74-åringar, i kvartal ett 2019, i genomsnitt färre timmar i veckan än hela befolkningen 15–74 år. Män arbetade, oavsett åldersgrupp, fler timmar i veckan än kvinnorna. De äldre männen arbetade 26,9 och de äldre kvinnorna 20,8 timmar per vecka. Motsvarande medelarbetstid för hela befolkningen var 38,5 för män och 35,3 timmar per vecka för kvinnor.

Vanligaste branscherna att arbeta inom, i första kvartalet 2019, var för de äldre männen "Finansiell verksamhet, företagstjänster" och "Handel". För de äldre kvinnorna var de vanligaste branscherna "Vård och omsorg" samt "Finansiell verksamhet, företagstjänster". I den äldre åldersgruppen var det en högre andel män som arbetade inom "Jordbruk, skogsbruk och fiske" än vad motsvarande andel var för hela befolkningen. Andelen i branschen "Tillverkning och utvinning, energi och miljö" var istället lägre än hela befolkningens andel. Bland de äldre kvinnorna var det en högre andel som arbetade inom branschen "Personliga och kulturella tjänster" än vad motsvarande andel var för hela befolkningen. Andelen i branschen "Utbildning" var istället lägre än hela befolkningens andel.

Faktaruta

Arbetskraftsundersökningarna (AKU) beskriver utvecklingen på arbetsmarknaden för Sveriges befolkning i åldern 15–74 år.

Definition av sysselsatta

Personer som arbetat (minst en timme) under referensveckan som avlönade arbetstagare, egna företagare eller oavlönade medhjälpare i företag tillhörande en medlem av samma hushåll. Alternativt hade arbete enligt ovan men var frånvarande från det arbetet.

Säsongrensade och utjämnade data

De flesta tidsserier i AKU innehåller kraftig säsongvariation. För att kunna bedöma utvecklingen behöver sådana serier säsongrensas. Vid säsongrensningen beräknas säsongrensade och utjämnade värden som beskriver konjunkturmönstret. Säsongrensade och utjämnade data tillåter även jämförelser mellan två godtyckliga tidpunkter.

Vanja Hultkrantz och Daniel Samuelsson, AKU

Varuimport, landområden

Område	Värde mkr		Andel %	Förändr 19/18 %
	2019 jan-mar	2018 jan-mar		
Europa	307 275	297 081	83,4	3
EU-länder	261 609	251 946	71,0	4
Övriga Europa	45 665	45 135	12,4	1
Afrika	5 247	5 722	1,4	-8
Amerika	13 614	12 672	3,7	7
Nordamerika	9 841	9 331	2,7	5
Central- och Sydamerika	3 773	3 341	1,0	13
Asien	41 634	34 179	11,3	22
Mellanöstern	1 675	2 097	0,5	-20
Övriga länder i Asien	39 959	32 082	10,8	25
Oceanien och övriga områden	707	272	0,2	160
Totalt	368 476	349 927	100,0	5

Handelsnetto

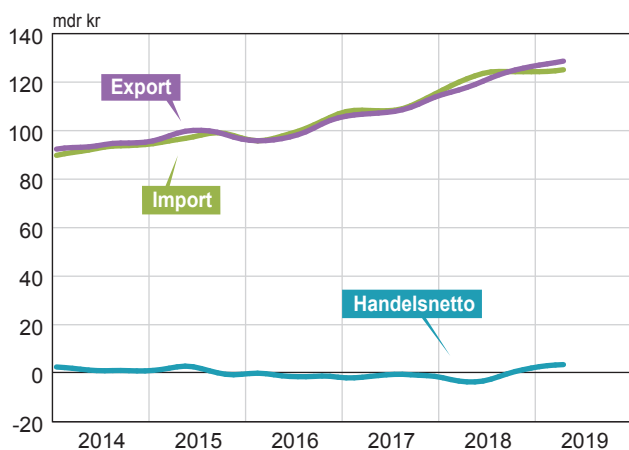
Senaste uppgift: april 2019

Källa: SCB:s utrikeshandelsstatistik

Handelsnettot 1,4 miljarder kronor i april

Utrikeshandeln med varor gav ett överskott på 1,4 miljarder kronor under april 2019 enligt preliminära beräkningar. För april 2018 var det ett underskott på 7,0 miljarder kronor.

Varuexportens värde under april uppgick till 128,0 miljarder kronor och varuimporten till 126,6 miljarder. Varuexporten har därmed ökat i värde med 10 procent, medan varuimporten har ökat i värde med 2 procent jämfört med april 2018. Varuhandeln med länder utanför EU gav ett överskott på 14,9 miljarder kronor medan EU-handeln gav ett underskott på 13,5 miljarder.

Export och import av varor samt handelsnetto
 Säsongsrensade månadsvärden i löpande priser. Trend.
 Miljarder kronor

Antalet vardagar i april 2019 var lika många som i april 2018. Rensat för säsongspåverkan visar handelsnettot ett överskott på 3,6 miljarder kronor för april, och ett överskott på 3,4 miljarder kronor för mars. För februari var motsvarande värde ett överskott på 3,1 miljarder kronor.

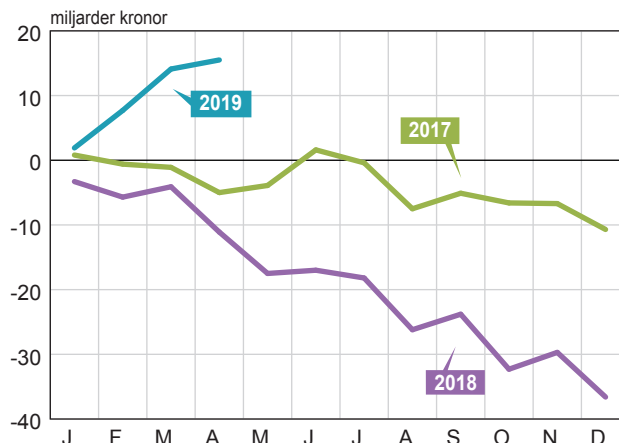
Hittills under året har värdet för varuexporten ökat med 10 procent, medan varuimporten har ökat med 5 procent jämfört med motsvarande period ett år tidigare. Varuexportvärdet under denna period uppgick till 510,6 miljarder

kronor och varuimportvärdet till 495,1 miljarder. Handelsnettot för januari–april 2019 gav därmed ett överskott på 15,5 miljarder kronor. För motsvarande period för ett år sedan noterades ett underskott på 11,1 miljarder kronor.

Sveriges handelsnetto

Ackumulerade månadsvärden från årets början.

Miljarder kronor. Löpande priser

PRISER**Konsumentpriser**

Senaste uppgift: april 2019

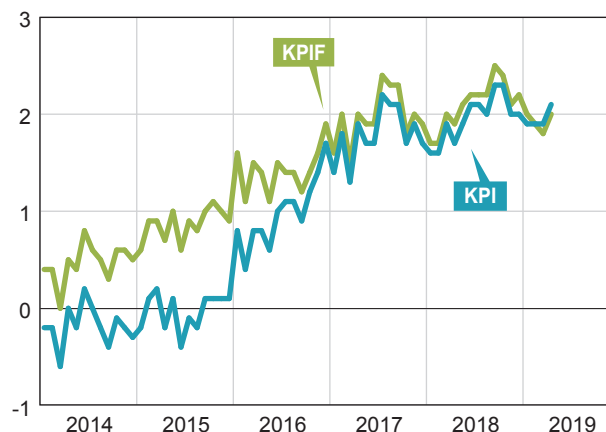
Källa: SCB:s konsumentprisindex

Högre inflation i april

Inflationstakten enligt KPIF var 2,0 procent i april 2019 (1,8 procent i mars). KPIF steg med 0,6 procent från mars till april. Inflationstakten enligt Konsumentprisindex var 2,1 procent i april, vilket är en ökning sedan mars då inflationstakten var 1,9 procent.

Inflationstakten

Procentuell förändring jämfört med motsvarande månad föregående år

Stigande priser på utrikes flygresor

Konsumentprisindex (KPI) steg med 0,7 procent från mars till april 2019. Under motsvarande period förra året, steg KPI med 0,4 procent.

Till månadsförändringen bidrog framförallt högre priser på utrikes flygresor (47,1 procent) som påverkade utvecklingen i april med 0,3 procentenheter. Böcker (22,4 procent), flygcharter (8,7 procent), drivmedel (5,5 procent), kläder (1,5 procent) och nyttjande av egnahem (0,8 procent) bidrog vardera med 0,1 procentenhet.

Uppgången motverkades av lägre priser på övriga fritidsvaror (-1,8 procent) och el (-1,6 procent) som påverkade KPI nedåt med 0,1 procentenhet vardera i april.

Dyrare grönsakspriser det senaste året

Inflationstakten enligt KPI, det vill säga förändringen i KPI under de senaste 12 månaderna, var 2,1 procent i april 2019. Det är en höjning sedan mars då inflationstakten var 1,9 procent.

Prishöjningar på livsmedel (2,9 procent) bidrog med 0,4 procentenheter, varav 0,2 procentenheter berodde på högre grönsakspriser (10,0 procent).

Konsumentprisernas förändring

	Förändring från		Bidrag till förändring sedan apr 2018 ¹⁾
	Föregående månad	apr 2018	
Livsmedel och alkoholfria drycker	-0,2	2,7	0,4
Alkoholhaltiga drycker och tobak	0,1	1,8	0,1
Kläder och skor	1,6	-1,5	-0,1
Boende	0,1	3,9	0,9
Inventarier och hushållsvaror	-0,2	0,8	0,0
Hälso- och sjukvård	0,2	2,2	0,1
Transport	3,6	4,8	0,7
Post och telekommunikationer	0,5	-7,0	-0,2
Rekreation och kultur	0,7	-0,4	0,0
Utbildning	0,0	4,5	0,0
Restauranger och logi	0,3	2,1	0,2
Div varor och tjänster	-0,1	2,5	0,2
KPI totalt	0,7	2,1	2,1

1) Procentenheter

Inom gruppen boende var det el (7,8 procent) som bidrog med 0,3 procentenheter och högre räntekostnader, egnahem (8,0 procent) samt hyres- och bostadsrättslåg-heter (1,6 procent) som bidrog med 0,2 procentenheter vardera.

Högre priser på drivmedel (8,6 procent), prishöjning för transporttjänster (7,1 procent), restaurangbesök (2,7 procent) samt diverse varor och tjänster (2,5 procent) bidrog med 0,2 procentenheter vardera till inflationstakten enligt KPI.

Lägre priser på mobiltelefoner (-19,3 procent) påverkade inflationstakten nedåt med 0,2 procentenheter i april.

KPIF inom Riksbankens inflationsmål

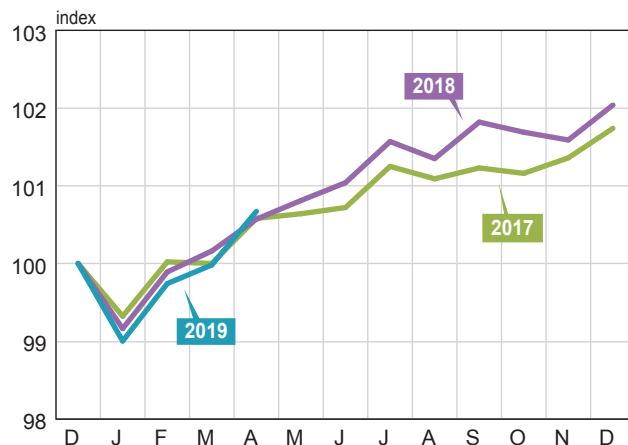
KPIF (KPI med fast ränta) visar samma prisutveckling som KPI, men utan de direkta effekterna av en ändrad penningpolitik. KPIF är Riksbankens målvariabel för inflationsmålet. Inflationstakten enligt KPIF var i april 2,0 procent. Det var en uppgång från månaden innan då inflationen enligt samma mått uppgick till 1,8 procent.

KPIF exklusive energi (KPIF-XE) och KPIF med konstant skatt (KPIF-KS) är två andra mått på inflation som beräknas

av SCB på uppdrag av Riksbanken. I KPIF-XE exkluderas energivaror från KPIF och i KPIF-KS konstanthålls de skatter och subventioner som är kopplade till produkterna i KPIF. Inflationstakten för KPIF-XE var i april 1,6 procent och för KPIF-KS låg årsförändringen på 2,0 procent.

Konsumentprisernas utveckling

December föregående år=100

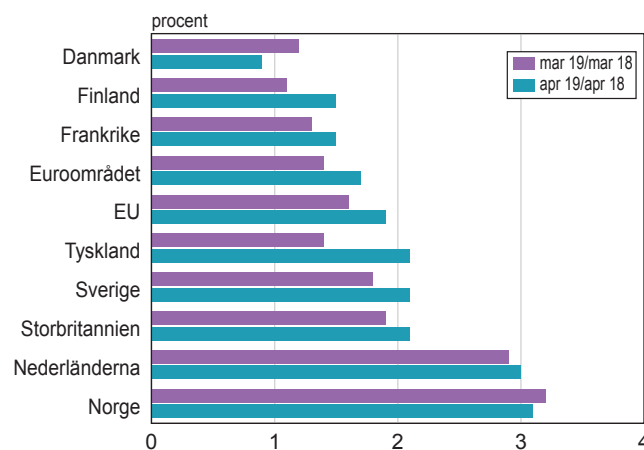

Högre inflationstakt i EU

HIKP (harmoniserat index för konsumentpriser) beräknas av samtliga länder i EU. Måttet har en något mindre täckning jämfört med KPI och KPIF, främst på grund av att delar av hushållens boendekostnader utelämnas. Enligt HIKP steg inflationen i Sverige från 1,8 procent i mars till 2,1 procent i april.

Inflationstakten i olika länder

EU-länder och Norge enligt HIKP

Även inom EU steg prisnivån och inflationstakten var i april 1,9 procent, vilket var tre tiondelar högre än i mars. Inom euroområdet var det en uppgång från 1,4 till 1,7 procent. Den tyska inflationen steg från 1,4 procent i mars till 2,1 procent i april. I Frankrike var uppgången inte lika stor och inflationen steg med 0,2 procentenheter till 1,5 procent april.

Priserna i producent-, export- och importleden

Senaste uppgift: april 2019

Källa: SCB:s producentprisindex

Marcus Sundgren Rydlöv

Lägre årstakt för producentprisindex

Årstakten för producentprisindex var 4,9 procent i april (6,3 procent i mars). För export- och importmarknaden var årsförändringen 5,8 respektive 5,2 procent, för hemmamarknaden 4,1 procent och för prisindex för inhemsk tillgång 4,7 procent.

På hemmamarknaden var årstakten för kvarnprodukter 16,7 procent, vilket är den näst högsta årstakten sedan juni 2011. Priset för öl hade i april ökat med 11,6 procent och priset för massa hade ökat med 10,6 procent, jämfört med motsvarande månad förra året. Bidragen till prisuppgången på hemmamarknaden var dock små. För elektricitet var årstakten 14,3 procent och produktgruppen bidrog med 0,6 procentenheter.

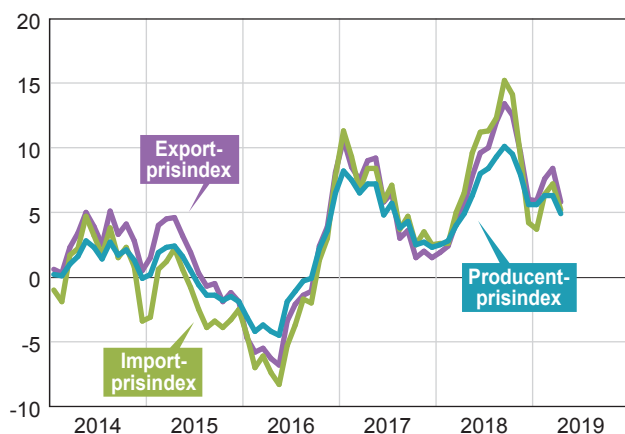
I april var årstakten för beredda och hållbarhetsbehandlade frukter, bär och köksväxter på exportmarknaden 25,2 procent. Årstakten för kommunikationsutrustning, vilken har ökat under 2019, var i april 19,6 procent. Det gav ett bidrag på 0,1 procentenheter till uppgången på exportmarknaden. Priset på kommunikationsutrustning har under årets första månader återhämtat sig efter flera år av nedgång och är nu tillbaka på 2015 års nivåer.

På importmarknaden hade stärkelse och stärkelseprodukter en positiv årstakt på 25,7 procent. Årstakten för naturgas, förtätad till vätska eller i gasform var minus 18,4 procent. Dessa hade dock ingen betydande påverkan på prisutvecklingen på importmarknaden.

Livsmedel bidrog med 0,5 procentenheter till årstakten på hemmamarknaden. På exportmarknaden kom de största bidragen från motorfordon, släpfordon och påhängsvagnar samt papper och pappersvaror, vilka bidrog med 0,8 respektive 0,7 procentenheter till årstakten. Det främsta bidraget till årstakten på importmarknaden kom från prisuppgångar på råolja, som bidrog med 0,7 procentenheter.

Export-, import- och producentprisindex

Procentuell förändring jämfört med motsvarande månad föregående år

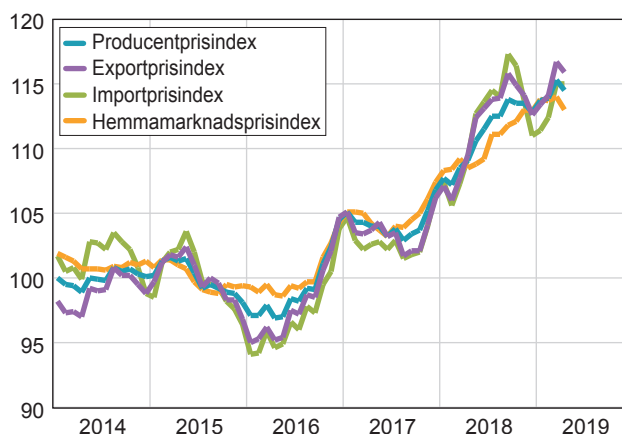

Svag utveckling den senaste månaden

Producentprisindex sjönk med 0,7 procent mellan mars och april 2019. Priserna sjönk under motsvarande period på exportmarknaden med 0,7 procent, medan priserna på importmarknaden var oförändrade. På hemmamarknaden sjönk priserna med 0,9 procent. Prisindex för inhemsk tillgång, det vill säga en sammanvägning av hemmamarknads- och importprisindex, sjönk med 0,4 procent från mars till april.

Prisindex i producent- och importled

Index 2015=100

Något starkare krona i april

En förstärkning eller försvagning av kronan sänker respektive höjer export- och importpriserna mätt i svenska kronor. Enligt Tullverkets omräkningskurser för valutor från mars till april förstärktes den svenska kronan mot den danska kronan med 1,3 procent, mot den amerikanska dollarn och euron med 1,2 procent och mot den norska kronan med 0,7 procent. Kronan försvagades mot det brittiska pundet med 0,2 procent.

Den svenska kronan har under det senaste året framför allt försvagats mot den amerikanska dollarn med 11,9 procent, men även mot det brittiska pundet med 5,2 procent, mot euron med 3,4 procent, mot den danska kronan med 3,2 procent samt mot den norska kronan med 1,4 procent.

Tjänsteprisindex

Senaste uppgift: första kvartalet 2019

Källa: SCB:s tjänsteprisindex

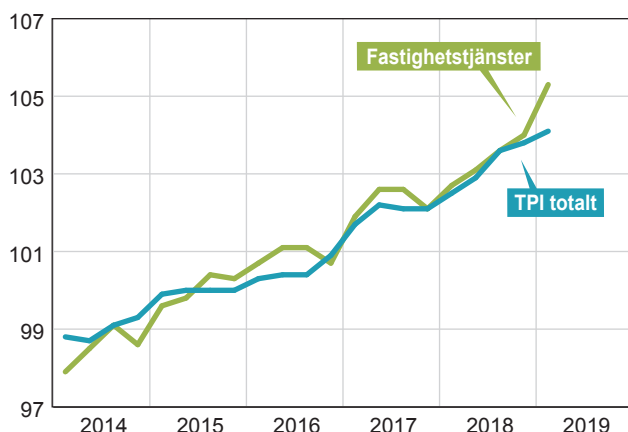
Tjänstepriserna ökar för femte kvartalet i rad

Tjänsteprisindex steg med 0,3 procent från fjärde kvartalet 2018 till första kvartalet 2019. Sedan första kvartalet 2018 har tjänstepriserna stigit med 1,6 procent. Motsvarande årstakt föregående kvartal var 1,7 procent.

Utvecklingen under det senaste kvartalet

Det främsta bidraget till kvartalsförändringen var högre priser för tjänster avseende uthyrning och förvaltning av egna eller arrenderade fastigheter. Även högre priser för stödtjänster till transport samt dataprogrammeringstjänster och datakonsulttjänster bidrog till uppgången.

Tjänsteprisindex
Index 2015=100

Uppgångarna motverkades av lägre priser för telekommunikationstjänster. Även prisnedgångar avseende hotelltjänster samt resetjänster och relaterade tjänster bidrog nedåt till kvartalsförändringen.

ARBETSMARKNAD

Sysselsättning och arbetslöshet

Senaste uppgift: april 2019

Källa: SCB:s arbetskraftsundersökningar

Eric Hellsing

Arbetskraften ökade med 65 000 personer

Antalet personer i arbetskraften i åldern 15–74 år uppgick till 5 475 000 i april 2019, icke säsongrensade. Det är en ökning med 65 000 jämfört med motsvarande månad 2018. Antalet män i arbetskraften ökade med 58 000 till 2 884 000 och antalet kvinnor i arbetskraften uppgick till 2 591 000. Det relativa arbetskraftstalet uppgick till 73,0 procent. För män ökade det med 1,0 procentenheter till 75,6 procent och för kvinnor uppgick det till 70,3 procent.

Säsongrensade och utjämnade data visar på en fortsatt ökning av antalet personer i arbetskraften, som uppgick till 5 512 000. Det motsvarar ett arbetskraftstal på 73,5 procent, vilket är en liten förändring jämfört med närliggande månader.

Antalet sysselsatta fortsatte att öka

I april 2019 var antalet sysselsatta i åldern 15–74 år 5 136 000, icke säsongrensade. Det är en ökning med 93 000 jämfört med april 2018. Antalet sysselsatta män ökade med 74 000 till 2 701 000, och antalet sysselsatta kvinnor uppgick till 2 435 000. Sysselsättningsgraden ökade med 0,8 procentenheter till 68,5 procent. Bland män ökade den med 1,4 procentenheter till 70,8 procent och bland kvinnor uppgick den till 66,1 procent.

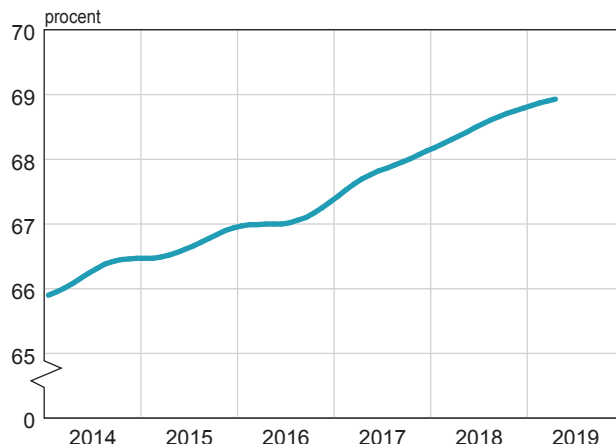
Säsongrensade och utjämnade data visar på en ökning av antalet och andelen sysselsatta jämfört med närliggande månader. Antalet sysselsatta uppgick i april 2019

till 5 171 000, vilket motsvarar en sysselsättningsgrad på 68,9 procent.

Sysselsättningsgrad

Ålder 15–74 år. Sysselsatta som andel av befolkningen.

Säsongrensade och utjämnade månadsvärden

Antalet fast anställda ökade med 71 000 personer

I april 2019 uppgick antalet anställda till 4 639 000, en ökning med 80 000 personer jämfört med motsvarande månad föregående år enligt icke säsongrensade data. Bland män ökade antalet anställda med 60 000 personer till 2 347 000 och bland kvinnor uppgick antalet till 2 292 000. Antalet fast anställda ökade med 71 000 till 3 943 000. Bland män ökade antalet fast anställda med 43 000 till 2 037 000 och bland kvinnor uppgick antalet till 1 905 000. Antalet tidsbegränsat anställda uppgick till 697 000 personer.

Jämfört med närliggande månader visar säsongrensade och utjämnade data på en ökning av antalet fast anställda och en liten förändring av antalet tidsbegränsat anställda.

Arbetade timmar

Det totala antalet arbetade timmar uppgick i april 2019 till i genomsnitt 160,0 miljoner per vecka enligt icke säsongrensade data, vilket kalenderkorrigerat motsvarar en ökning med 1,9 procent jämfört med april 2018.

Arbetsmarknad						
	Sysselsatta, 1 000-tal		Arbetade timmar/ vecka, 10 000-tal		Arbetslösa 1 000-tal	
	2018	2019	2018	2019	2018	2019
jan	4 969	5 065	15 020	14 630	376	350
feb	5 039	5 093	16 570	16 740	337	358
mar	5 038	5 098	16 020	17 060	352	391
apr	5 043	5 136	16 550	16 000	366	339
maj	5 101		15 980		352	
jun	5 197		15 830		403	
jul	5 281		10 230		339	
aug	5 165		13 480		337	
sep	5 119		17 340		330	
okt	5 149		17 840		302	
nov	5 154		17 420		299	
dec	5 099		14 810		327	

Uppgifterna baserar sig på åldersindelningen i AKU, dvs. 15–74 år, och antal arbetslösa inkluderar heltidsstuderande som sökt och kunnat ta arbete.

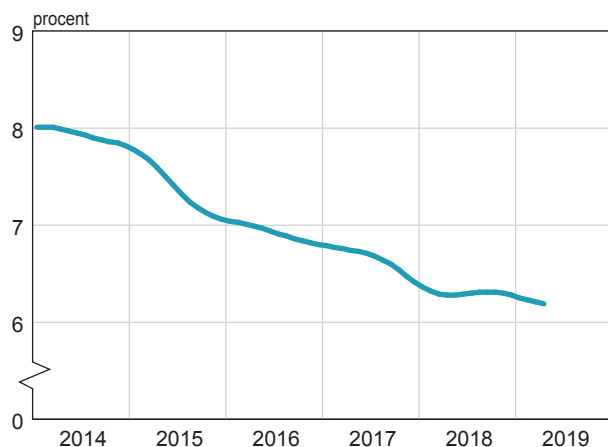
Säsongrensade och utjämnade data visar på en ökning av antalet arbetade timmar jämfört med närliggande månader och uppgick till i genomsnitt 158,3 miljoner timmar per vecka.

Arbetslösheten minskade med 0,6 procentenheter

I april 2019 uppgick antalet arbetslösa i åldern 15–74 år till 339 000, icke säsongrensat. Detta motsvarar ett arbetslöshetstal på 6,2 procent, en minskning med 0,6 procentenheter jämfört med april 2018. Antalet arbetslösa kvinnor uppgick till 156 000 och antalet arbetslösa män var 183 000. Arbetslöshetstalet uppgick till 6,0 procent bland kvinnor och till 6,3 procent bland män. För ungdomar i åldern 15–24 år var antalet arbetslösa 111 000 vilket motsvarar ett arbetslöshetstal på 19,0 procent. Av de arbetslösa ungdomarna var 76 000 heltidsstuderande.

Relativ arbetslöshet

Ålder 15–74 år. Inkl. heltidsstuderande som sökt arbete.
Säsongrensade och utjämnade månadsvärden

För personer i åldern 15–74 år visar säsongrensade och utjämnade data på en minskning av antalet och andelen arbetslösa jämfört med närliggande månader. I april 2019 uppgick antalet arbetslösa till 341 000, vilket motsvarar ett arbetslöshetstal på 6,2 procent. För ungdomar i åldern 15–24 år visar säsongrensade och utjämnade data på en minskning av antalet och andelen arbetslösa. Antalet uppgick till 107 000 vilket motsvarar ett arbetslöshetstal på 17,3 procent.

Dämpad minskning av arbetslösheten

Antalet inskrivna arbetslösa vid Arbetsförmedlingen, som utgörs av de öppet arbetslösa och sökande i program med aktivitetsstöd, i åldern 16–64 år, uppgick i slutet av april 2019 till 337 000. Jämfört med samma månad föregående år är det en minskning med 13 000 personer. Detta motsvarar en arbetslöshet på 6,7 procent, 0,4 procentenheter lägre än i april 2018.

Antalet personer som fick ett arbete var 34 400, vilket var 4 400 färre än i april föregående år. Antalet varslade uppgick till 3 700 i april 2019, vilket är en ökning med 700 personer jämfört med motsvarande månad förra året.

Arbetskraftskostnader & löner

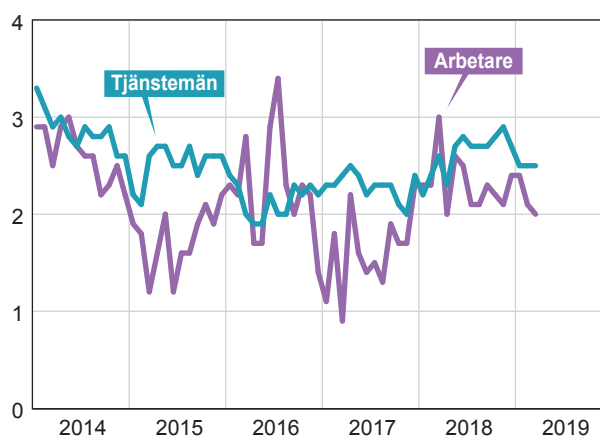
Senaste uppgift: mars 2019

Källa: SCB:s arbetsmarknadsstatistik

Den preliminära genomsnittliga timlönen för arbetare var under mars 2019 171,30 kronor exklusive övertidstillägg och 173,30 kronor inklusive övertidstillägg, vilket är en ökning med 2,0 respektive 1,8 procent jämfört med mars 2018. Under mars 2019 var den preliminära genomsnittliga månadslönen för tjänstemän 40 430 kronor exklusive rörliga tillägg och 41 280 kronor inklusive rörliga tillägg, vilket är en ökning med 2,5 procent, i båda fallen, jämfört med mars 2018.

Löneutveckling inom den privata sektorn

Procentuell förändring från motsvarande månad föregående år

Arbetskostnaden för en arbetare inom utvinning av mineral och tillverkningsindustrin har för mars 2019 beräknats till 309,55 kronor per timme, vilket ger ett arbetskostnadsindex på 131,0, en förändring med 1,3 procent jämfört med mars 2018. Arbetskostnaden för en arbetare inom den privata sektorn totalt har för mars 2019 beräknats till 287,05 kronor per timme och för tjänstemän inom den privata sektorn till 63 215 kr per månad. Detta ger ett arbetskostnadsindex för arbetare på 128,7, en ökning med 1,6 procent jämfört med mars 2018. Motsvarande index för tjänstemän blir 133,0, en ökning med 2,1 procent jämfört med mars 2018.

FINANSMARKNAD

Börsnedgång i maj

Kurserna på Stockholmsbörsen steg under årets fyra första månader. I slutet av april låg Affärsvärldens generalindex nästan 20 procent högre än vid årsskiftet, vilket innebar att hela nedgången från slutet av 2018 återhämtats. I maj sjönk dock börsen med drygt 7 procent.

Aktiekurserna

Stockholmsbörsens generalindex, månadsgenomsnitt

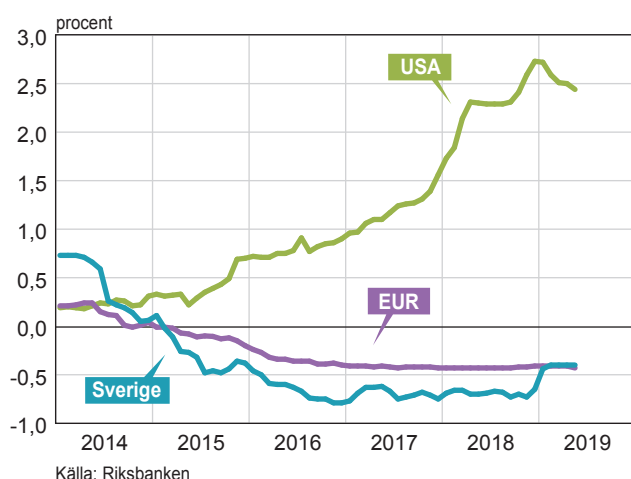
Även i USA föll börserna under månaden efter uppgångar tidigare under året. Dow Jones gick ner med 7 procent medan Nasdaq hade en nedgång på drygt 8 procent. De flesta europeiska börserna backade också i maj. Frankfurtbörsens DAX-index sjönk med 5 procent och Londonbörsens FTSE-index tappade drygt 3 procent under månaden. Den nedåtgående trenden gällde även Asien. I Tokyo sjönk index med 7 procent och i Shanghai var nedgången närmare 6 procent i maj. En orsak till den globala börsnedgången är fördjupad oro för handelskonflikten mellan USA och Kina.

Korta räntan oförändrad

De svenska korta räntorna har varit stabila under året till följd av att Riksbanken inte rört reporäntan sedan i december. I maj låg genomsnittsräntan på en tremånaders statsskuldväxel på -0,40 procent, vilket var oförändrat jämfört med april.

Korta räntor

3 mån statsskuldväxlar (motsv)

De amerikanska räntorna ligger fortsatt långt över de svenska och europeiska då den amerikanska centralbanken Federal Reserve under de senaste åren höjt räntan i flera steg. I år har dock styrräntan lämnats oförändrad och Fed har snarare signalerat att man skjuter nästa höjning

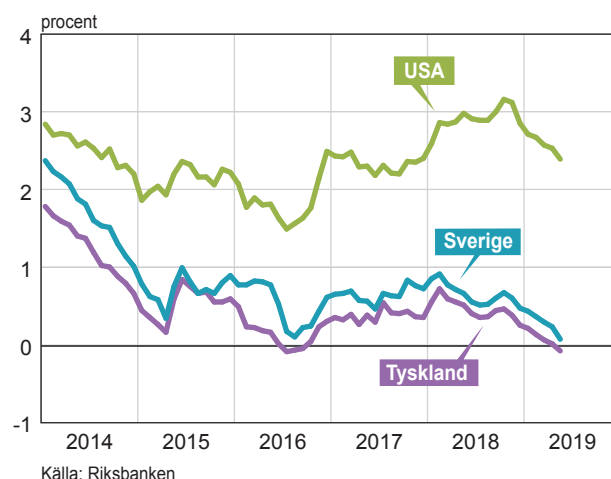
längre på framtiden. Det har medfört en viss nedgång av de korta marknadsräntorna. I maj var den genomsnittliga tremånadersräntan några punkter lägre än i april.

Långa räntor fortsätter ned

De långa räntorna har haft en nedåtgående trend under året och denna trend fortsatte även i maj. Då låg den genomsnittliga räntan på en tioårig svensk statsobligation på 0,07 procent, vilket var en nedgång från 0,23 procent i april.

Långa räntor

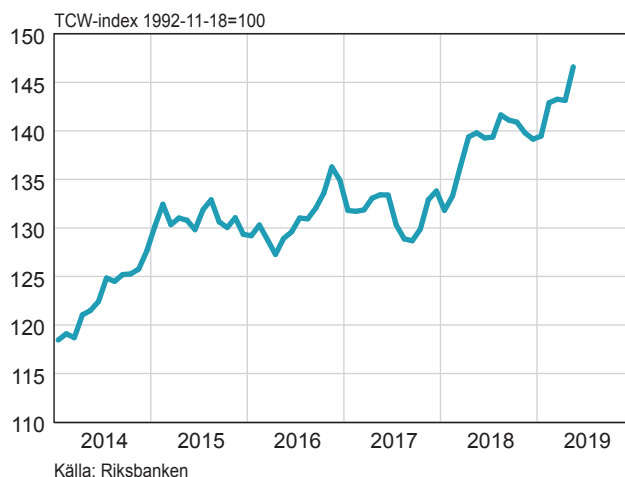
10-åriga statsobligationer

Den tyska tioårsräntan har också fortsatt ned och handlas nu under nollstrecket. I USA sjönk den långa räntan med 13 punkter i maj och låg i genomsnitt på 2,39 procent. Under hösten i fjol låg räntan på tioåriga amerikanska statsobligationer en bit över 3 procent.

Valutakursindex för kronan

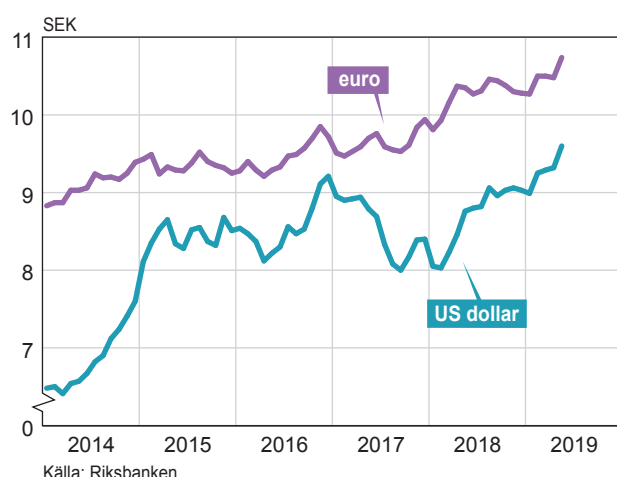
Månadsgenomsnitt

Kronan fortsätter sin kräftgång

Den svenska kronan har försvagats under året. I slutet av april och början av maj tappade kronan ganska mycket i värde. Trots en viss återhämtning under slutdelen av månaden var de genomsnittliga växlingskurserna betydligt högre i maj än i april. Mot euron handlades kronan i genomsnitt för 10,74 kronor medan den amerikanska dollarn stod i 9,60 kronor i snitt.

Valutakurser

Svenska kronor i förhållande till dollar och euro.
Månadsgenomsnitt

Utlåning till hushåll och företag

Senaste uppgift: april 2019

Källa: SCB:s finansmarknadsstatistik

Oförändrad tillväxttakt för hushållens lån i april

I april 2019 hade hushållens lån från monetära finansinstitut (MFI) en årlig tillväxttakt på 5,0 procent, vilket innebär att tillväxttakten är oförändrad jämfört med mars.

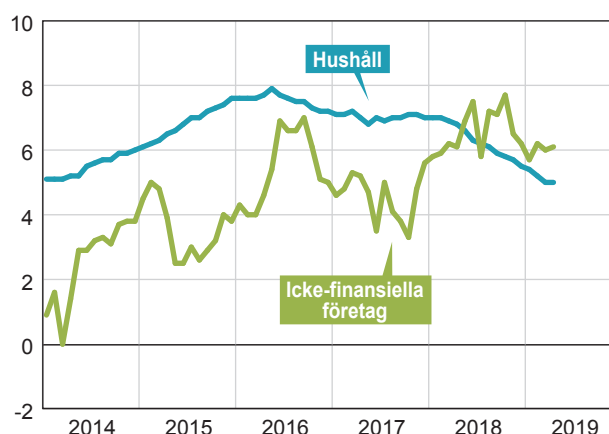
Totalt uppgick hushållens lån hos MFI till 4 064 miljarder kronor i april. Det är en ökning med 14 miljarder jämfört med föregående månad och 193 miljarder jämfört med motsvarande månad föregående år.

Bostadslånen utgjorde 82 procent av MFI:s totala utlåning till hushållen och uppgick i april till 3 330 miljarder. Det är en ökning med 11 miljarder jämfört med föregående månad och 157 miljarder jämfört med motsvarande månad föregående år. Bostadslånen hade en årlig tillväxttakt på 5,0 procent i april.

Hushållens konsumtionslån hade en tillväxttakt på 7,3 procent i april, vilket även det är oförändrat jämfört med mars. Tillväxttakten för lån med övriga säkerheter var 4,0 procent i april. Totalt uppgick hushållens konsumtionskrediter och lån med övriga säkerheter till 233 respektive 501 miljarder i april.

MFI:s utlåning

Årlig tillväxttakt, procent

Ökad tillväxttakt för företagens lån

I april var den årliga tillväxttakten för lån till icke-finansiella företag 6,1 procent, en ökning med 0,1 procentenhet jämfört med mars då den var 6,0 procent. Totalt uppgick MFI:s utlåning till icke-finansiella företag till 2 381 miljarder kronor i april.

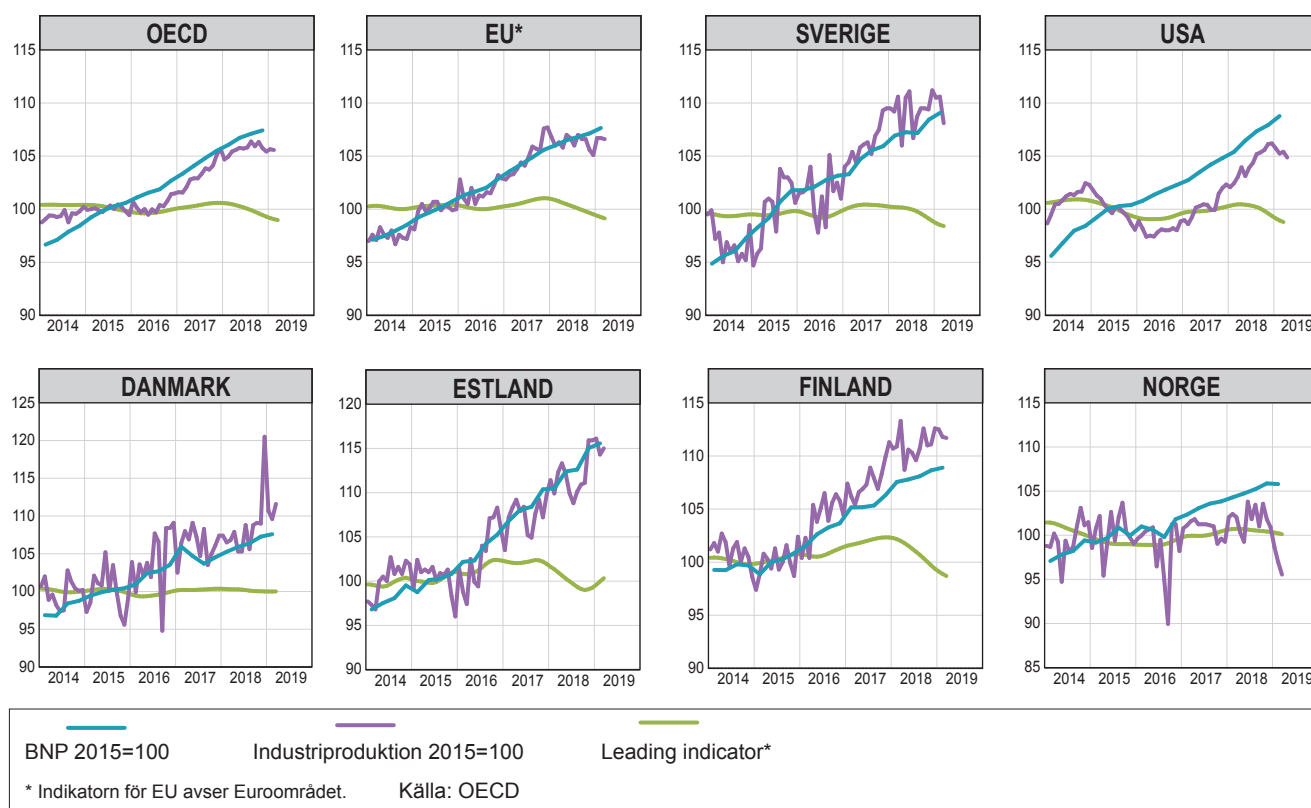
Flerbostadshus är den vanligaste säkerheten för utlåning till icke-finansiella företag och uppgick i april till 777 miljarder. Företagens blacolån uppgick till 381 miljarder och lån till bostadsrättsföreningar, som räknas till icke-finansiella företag, uppgick till 486 miljarder.

Ekonomisk statistik – juni

	Datum	Avser period
Inregistrering av fordon	04	maj
Industrins orderingång	04	apr
Produktionsvärdeindex	04	apr
Småhusbarometern	13	maj
Hushållskonsumtion	10	apr
Konsumentprisindex	14	maj
Arbetskraftsundersökningen	19	maj
Export, import och handelsnetto	27	maj
Producentprisindex	25	maj
Detaljhandels försäljning	28	maj
Arbetskostnadsindex, privat sektor	28	apr

INTERNATIONELL UTBLICK

Konjunkturindikatorer för några länder och -områden

Den danska ekonomin växte starkt under 2016 och början av 2017 men både andra och tredje kvartalet 2017 sjönk BNP. Sedan dess har dock ekonomin återhämtat sig och BNP har ökat samtliga kvartal. Första kvartalet steg BNP med 0,2 procent säsongrensats och jämfört med föregående kvartal. Industriproduktionen har hackat mycket upp och ner på senare år. Trenden var närmast horisontell under större delen av 2017 och 2018 men under slutet av fjolåret började den vända uppåt och i december var produktionen mycket stark. Även om det rörde sig om en delvis tillfällig månadsuppgång så låg den danska industriproduktionen i början av 2019 på en högre nivå än motsvarande månader i fjol. Den ledande indikatorn för Danmark har legat kring 100 under lång tid. Efter att ha sjunkit under 100-strecket i både januari och februari vände den åter över i mars.

I Estland har den ekonomiska tillväxten varit stark under lång tid där BNP ökat med över 3 procent per år sedan 2016. Fjärde kvartalet i fjol steg BNP kraftigt men trots detta fortsatte BNP upp första kvartalet i år. Jämfört med kvartalet innan steg BNP med 0,5 procent. I årstakt var BNP-tillväxten hela 4,6 procent. Den estniska industriproduktionen dämpades något i mitten av fjolåret men vände åter upp i slutet av året och har sedan legat kvar på en högre nivå. Landets ledande indikator hade en negativ

trend fram till oktober i fjol men har sedan återigen stigit och passerade i mars 100-strecket för första gången sedan maj förra året.

Finland hade länge en dyster utveckling av ekonomin. Från första kvartalet 2012 till första kvartalet 2015 krympte landets BNP med över 3 procent. Därefter har tillväxten åter tagit fart och första kvartalet i år var sextonde kvartalet i rad med högre eller oförändrad BNP jämfört med kvartalet innan. Säsongrensats steg Finlands BNP med 0,2 procent. Även industriproduktionen har haft en positiv trend sedan slutet av 2015. Det senaste halvåret har dock denna uppgång planat ut något. Den ledande indikatorn pekar dock mot en avmattning av den finländska ekonomin. Trenden har varit negativ ända sedan början av 2018 och indikatorn har legat under 100-strecket sedan sommaren i fjol.

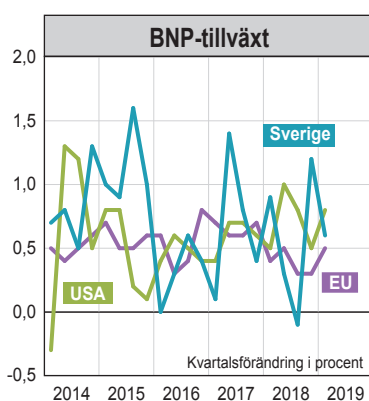
Den oljeberoende norska ekonomin har sedan 2015 haft en något lägre tillväxt än de övriga nordiska länderna. BNP-tillväxten tog dock fart i mitten av 2016 och hade en positiv trend till slutet av fjolåret. Första kvartalet i år sjönk BNP med 0,1 procent sedan oljeverksamheten bidragit negativt. Fastlands-BNP steg med 0,3 procent jämfört med föregående kvartal. Industriproduktionen i Norge har däremot tappat fart och trenden har varit negativ sedan oktober i fjol. Även den ledande indikatorn har en negativ trend även om den är relativt svag.

INTERNATIONELL UTBLICK

Bruttonationalprodukten

Under slutet av 2018 mattades tillväxten i flera av EU-länderna. Särskilt i Tyskland var utvecklingen svag där BNP sjönk tredje kvartalet för att sedan vara oförändrad fjärde kvartalet. Första kvartalet i år steg åter BNP i Tyskland vilket var en bidragande orsak till att EU-ländernas totala BNP växte med 0,5 procent, säsongrensat och jämfört med kvartalet innan. Både tredje och fjärde kvartalet var kvartalstillväxten i EU 0,3 procent. Storbritannien hade något högre tillväxt första kvartalet än kvartalet innan medan Frankrike hade i stort sett samma kvartalökningstakt som både tredje och fjärde kvartalet i fjol. I Italien steg BNP marginellt efter två kvartal i rad med små minskningar. I årstakt uppvisar dock den italienska ekonomin inte någon tillväxt alls. Fortfarande är det Spanien som har högst BNP-tillväxt av de större ekonomierna i EU.

I Sverige steg BNP med 0,6 procent under första kvartalet 2019. Det var en något lägre ökningstakt än det starka fjärde kvartalet men nästan i linje med genomsnittet

under de fem senaste åren. Under fjolåret var dock den svenska BNP-utvecklingen ryckig där BNP minskade tredje kvartalet för att sedan återhämtas kraftigt fjärde kvartalet. USA redovisade en BNP-tillväxt första kvartalet på 0,8 procent jämfört med kvartalet innan.

Bruttonationalprodukten

	Index 2015=100	Förändr. från föregående kvartal, %	Förändr. från motsv kv föreg år, %
EU	107,6	0,5	1,5
Danmark	107,6	0,2	2,2
Finland	108,9	0,2	1,2
Frankrike	105,8	0,3	1,1
Spanien	110,7	0,7	2,4
Storbritannien	106,3	0,5	1,8
Sverige	109,1	0,6	2,1
Tyskland	106,6	0,4	0,7
Norge	105,8	-0,1	1,4
USA	108,8	0,8	3,2
Japan	104,0	0,5	0,8
OECD	107,4	0,3	1,8

Avser första kvartalet 2019 utom OECD där fjärde kvartalet 2018 avses
Källa: OECD

EU-barometern

EU-kommissionens konjunkturbarometer har haft en nedåtgående trend sedan början av 2018. I maj 2019 steg dock indexet för euroområdet med 1,2 enheter till 105,1. Indikatorn för EU-länderna var närmast oförändrad och låg på 103,8. Den främsta orsaken till uppgången i euroområdet var starkare bedömningar inom industrin. Produktionsprognosen på ett halvårs sikt var den starkaste på över 6 år. Även tjänstebansherna och hushållens konsumentförtroende bidrog positivt medan indikatorn för byggbranschen försvagades. Samtliga de fyra största euroländerna hade uppgångar i maj. Störst var uppgången i Frankrike medan Tyskland, Italien och Spanien ökade något mindre. I Storbritannien föll däremot indikatorn kraftigt. Även för Sverige föll barometerindikatorn i maj.

Internationella ekonomiska indikatorer

		Danmark	Finland	Storbr.	Sverige	Tyskland	USA	EU ¹⁾	OECD
BNP ²⁾									
Förändr. föreg. kv.	%	0,2	0,2	0,5	0,6	0,4	0,8	0,5	0,3
Förändr. 4 kv.	%	2,2	1,2	1,8	2,1	0,7	3,2	1,5	1,8
Industriproduktion ³⁾									
Förändr. föreg. mån.	%	1,8	-0,1	0,7	-2,3	0,4	-0,5	-0,1	-0,1
Förändr. 12 mån.	%	4,5	-1,4	1,3	-2,3	-2,2	0,9	0,3	0,6
KPI ⁴⁾									
Förändr. föreg. mån.	%	0,2	0,7	0,2	0,7	0,9	0,6	0,7	0,5
Förändr. 12 mån.	%	0,9	1,5	1,9	2,1	2,1	1,6	1,9	2,5
Arbetslöshet ⁵⁾	%	5,3	6,6	3,8	6,7	3,2	3,6	6,4	5,3
Förändr. föreg. mån.	procentenheter	0,2	0,0	0,0	0,4	0,0	-0,2	-0,1	0,0
Förändr. 12 månader	procentenheter	0,4	-1,2	-0,4	0,6	-0,3	-0,3	-0,6	-0,1
Kort ränta ⁶⁾	%	-0,33	-0,31	0,82	-0,01	-0,31	2,59	-0,31	..
Förändr. föreg. mån.	procentenheter	-0,01	0,00	-0,02	0,03	0,00	-0,02	0,00	..
Förändr. 12 månader	procentenheter	-0,04	0,02	0,06	0,36	0,02	0,24	0,02	..
Lång ränta ⁷⁾	%	0,08	0,34	1,15	0,23	-0,04	2,53	0,78	..
Förändr. föreg. mån.	procentenheter	-0,08	-0,01	0,01	-0,06	-0,05	-0,04	-0,06	..
Förändr. 12 månader	procentenheter	-0,47	-0,35	-0,29	-0,48	-0,52	-0,34	-0,21	..

1) EU28 men för kort och lång ränta avses euroområdet 2) OECD fjärde kvartalet 2018, övriga första kvartalet 2019 3) OECD februari, övriga mars 4) Harmoniserat konsumentprisindex (HIKP) för EU-länderna. Storbritannien mars, övriga april 5) Storbritannien januari, USA april, övriga mars 6) Korta räntor avser 3-månaders interbankräntor enligt statistik från Eurostat. April 7) April

Källa: OECD, Eurostat

INTERNATIONELL UTBLICK

Nedskruvade tillväxtprognoser för 2019

I början av maj publicerade EU-kommissionen sin senaste prognos för den ekonomiska utvecklingen inom euroområdet, EU och dess medlemsländer. Tillväxtutsikterna har reviderats ner sedan i vintras, och särskilt för 2019 där tillväxten i nästan hela Europa ser ut att bli svagare än tidigare bedömningar. Förra året växte BNP för EU27 (EU exklusive Storbritannien) med 2,1 procent. I år uppskattar EU-kommissionen att tillväxten dämpas till 1,4 procent för att sedan öka till 1,7 procent nästa år. Samtliga medlemsländers BNP, inklusive Storbritannien, förväntas öka under prognosperioden fram till år 2020.

De faktorer som dämpade tillväxten 2018 fortsätter att tynga utvecklingen även framöver. Trycket i världshandeln försvagades i fjol och påverkade den exportberoende delen av industrin. I år väntas exporten dämpas ytterligare något innan utvecklingen vänder upp.

Även hushållskonsumtionen tappade fart förra året. Under resterande del av prognosperioden väntas konsumtionen öka i en oförändrad takt och bidra positivt till tillväxten. En stark arbetsmarknad, med en låg arbetslöshet och positiv sysselsättningstillväxt, i kombination med löneökningar främjar utvecklingen.

Utsikterna för den globala tillväxten (exklusive EU) pekar mot att tillväxten dämpas från 3,6 procent förra året till 3,2 procent i år. 2020 stegras ökningstakten något och tillväxten tros landa på 3,5 procent. I USA väntas en stabil men avtagande tillväxt och 2020 uppgår BNP-tillväxten till 1,9 procent enligt vårens prognos. Förra året uppvisade Kina den lägsta tillväxttakten på flera årtionden då ekonomin växte med 6,6 procent. Prognosen pekar mot en fortsatt gradvis dämpning och landets BNP väntas växa runt 6 procent 2019 och 2020.

Dämpad tillväxt i de stora EU-länderna

För nästan alla medlemsländer i EU ser tillväxten ut att mattas av i år för att åter öka något 2020. I Frankrike dämpas tillväxten till 1,3 procent i år innan den åter stiger till 1,5 procent 2020. Italien och Tyskland förväntas uppvisa de svagaste tillväxtsiffrorna i hela EU i år och i dessa länder väntas BNP öka med 0,1 respektive 0,5 procent. Nästa år stiger tillväxten till 0,7 respektive 1,5 procent. Prognosen för den spanska ekonomin pekar mot en betydligt bättre utveckling, men indikerar också att tillväxten fortsätter att mattas av fram till 2020. EU-kommissionen förutspår en ökning på 2,1 procent för 2019 som dämpas till 1,9 procent i slutet av prognosperioden. Sammantaget väntas tillväxten i euroområdet bli något svagare än i hela EU. I år väntas BNP-tillväxten uppgå till 1,2 procent för att sedan öka till 1,5 procent 2020.

I Danmark och Finland väntas BNP växa i en något snabbare takt än EU-snittet i år. Prognoserna för nästa år pekar dock mot att tillväxten dämpas, framförallt i Finland där tillväxten förutspås landa på 1,2 procent.

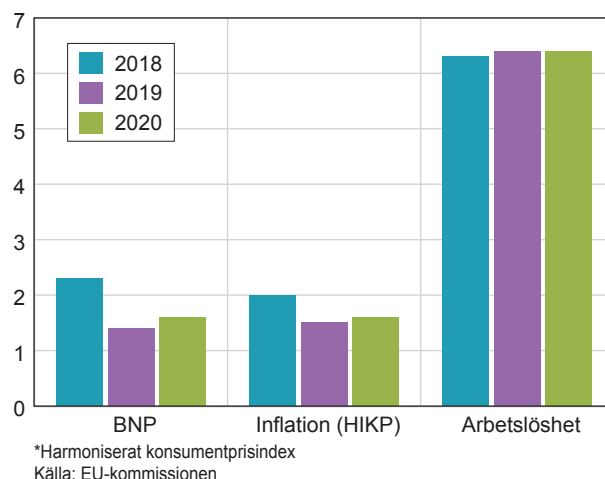
Kraftig inbromsning i svensk ekonomi

Efter flera år med stark tillväxt har svensk ekonomi gått in i en avmattningsfas. EU-kommissionen bedömer att BNP-tillväxten kommer att dämpas från 2,3 procent 2018 till 1,4 procent i år. Nästa år ökar tillväxttakten något och landar på 1,6 procent.

Den kraftiga inbromsningen i tillväxten väntas främst komma från en dämpad inhemsk efterfrågan. Det är särskilt bostadsinvesteringarna som sänker prognosen. Bostadsinvesteringarna föll tillbaka under 2018 och väntas fortsätta att minska under 2019.

Prognos för Sverige

Procent jämfört med föregående år (BNP, HIKP*)
Procent av arbetskraften (AKU)

Hushållskonsumtionen fortsätter att bidra positivt till tillväxten. Konsumtionen får stöd av den svaga inflationen och hushållens köpkraft stärks något trots dämpade löneökningar. Sysselsättningen väntas fortsätta uppåt, men eftersom arbetskraften också växer stabileras arbetslösheten runt 6,4 procent under 2019 och 2020.

Under 2018 ökade varuexporten i snabb takt. EU-kommissionen räknar med att exporten fortsätter att öka i god takt första halvåret i år. I takt med att konjunkturen mattas av för Sveriges handelspartners minskar efterfrågan och exporten försvagas över prognosperioden. Bidraget från utrikeshandeln väntas dock bli positivt som följd av att importen dämpas mer än exporten.

SVENSKA EKONOMISKA INDIKATORER

	Enhet	Basår	Senaste uppgift	Förändring i procent från		
				föreg. månad/ period	samma månad/ period föreg. år	
Ekonomi, allmänt						
BNP	volym	2015=100	1 kv	109,1 ¹⁾	0,6 ¹⁾	2,1
Fast bruttoinvestering	volym	2015=100	1 kv	115,5 ¹⁾	-0,4 ¹⁾	-0,3
Hushållens konsumtion	volym	2015=100	1 kv	106,4 ¹⁾	-0,2 ¹⁾	0,0
Lägenheter, påbörjade, nya	1 000-tal		1 kv	13,4		-2
Näringslivet						
Näringslivets produktion	volym	2015=100	mar	118,8	-1 ¹⁾	1
			jan-mar	110,5		2
Industriproduktion	volym	2015=100	mar	124,2	-2 ¹⁾	-1
			jan-mar	113,2		1
Industrins orderingång	volym	2015=100	mar	109,1	-5 ¹⁾	-8
			jan-mar	102,9		-5
Industrins kapacitetsutnyttjande	%		1 kv	91,0 ¹⁾	0,5 ¹⁾²⁾	0,8 ²⁾
Industrins investeringar	mdr kr		1 kv	..		..
Tjänsteproduktion	volym	2015=100	mar	116,8	-1	0
			jan-mar	108,8		1
Utrikeshandel						
Varuexport	mdr kr		apr	128,0	0 ¹⁾	10
			jan-apr	510,6		10
Varuimport	mdr kr		apr	126,6	0 ¹⁾	2
			jan-apr	495,1		5
Handelsnetto	mdr kr		apr	1,4		
			jan-apr	15,5		
Bytesbalans	mdr kr		4 kv	39,6		
			1-4 kv	93,8		
Konsumtion						
Detaljhandelns försäljning	volym	2015=100	apr	110,9 ¹⁾	1,9 ¹⁾	3,9
			jan-apr			2,6
Hushållens konsumtionsindikator	volym	2010=100	mar	119,2 ¹⁾	-0,2 ¹⁾	0,4
			jan-mar			1,4
Personbilsregistreringar, nya	st		apr	31 451		-12
			jan-apr	107 436		-14
Consumer Confidence Indicator ³⁾		medelv=100	maj	91,0 ⁴⁾	95,5 ⁴⁾	99,6 ⁴⁾
Priser						
Konsumentprisindex		1980=100	apr	334,1	0,7	2,1
Konsumentprisindex, fast ränta		1987=100	apr	218,4	0,6	2,0
Producentprisindex		2015=100	apr	114,5	-0,7	4,9
Exportprisindex		2015=100	apr	115,9	-0,7	5,8
Importprisindex		2015=100	apr	115,0	0,0	5,2
Prisindex för inhemsk tillgång		2015=100	apr	114,1	-0,4	4,7
Hemmamarknadsprisindex		2015=100	apr	113,0	-0,9	4,1
Arbetsmarknad, löner						
Sysselsatta 15-74 år	1 000-tal		apr	5 136		1,8
Arbetslösa 15-74 år	1 000-tal		apr	339		-7,5
därav heltidsstuderande	1 000-tal		apr	123		-16,0
Arbetade timmar	10 000-tal		apr	16 000		1,9
Lediga platser, nyanmälda	1 000-tal		apr	116		-5,4
Arbetskostnadsindex, industriarbetare		2008 jan=100	mar	131,0		1,3
Timlön, industriarbetare	kr		mar	185,9		1,3
Finansmarknad						
Utlåning till hushåll ⁵⁾	mdr kr		apr	4 064		5,0
Utlåning till icke-finansiella företag ⁵⁾	mdr kr		apr	2 381		6,1
Lång ränta, 10-åriga statsobligationer	%		maj	0,07	-0,16 ²⁾	-0,59 ²⁾
Kort ränta, 3-mån statsskuldväxlar	%		naj	-0,40	0,00 ²⁾	0,30 ²⁾
Statsskuldens månadsförändring	mdr kr		apr	-3,9		
Valutakurs, TCW-index	18 nov 1992=100		31 maj	145,1	-0,5	4,2

1) Säsongrensade tal 2) Procentenheter 3) Hushållens syn på den egna och den svenska ekonomin 4) Index för resp period 5) Från monetära finansinstitut

Utgives av Statistiska centralbyrån, avd för nationalräkenskaper,
Box 24300, 104 51 STOCKHOLM
Tfn 010-479 40 00
Ansvarig utgivare: Elisabeth Hopkins
Redaktör: Jenny Lunneborg
Layout: Monica Andersson

Copyright SCB. Citera gärna, men uppge källa.

ISSN 1653-9435

URN:NBN:SE:SCB-2019-A06T11905_pdf (pdf)